

sk0065 4 800 mtik1073

sk0036-sk0066-ig

sk0036 Kohl elutazott az egyesült államokba
 sk0037 arafat - pfsz vb
 sk0038 varsói tudományos ülészek
 sk0039 izrael - libanon
 sk0040 kommunaátszervezés
 sk0041 kieg. az mtik 1043. számú hírhez
 sk0042 demonstráció a brenmeren
 sk0043 egk - tanulmány
 sk0044 brit munkanélküliek - heseltine
 sk0045 afganisztán
 sk0046 tiltakozás
 sk0047 nemzetközi marx konferencia
 sk0048 csád - katonai támaszpont
 sk0049 nemzetközi marx konferencia - 2.
 sk0050 Kohl
 sk0051 ensz-küldöttség - elutazás
 sk0052 szkp kb pb ülés
 sk0053 arbatov-cikk
 sk0054 május 1. - szakszervezetek
 sk0055 afgán nyilatkozat
 sk0056 befagyasztási mozgalmak
 sk0057 rövid hírek
 moszkva: szovjet-brit
 wellington: csao ce-jang - muldoon
 párizs: boldizsár iván
 luanda: olszowski

sk0058 árvíz
 sk0060 spanyol népszavazás
 sk0061 gibraltár - taszsz
 sk0062 szvsz - főtanács - timmer
 sk0063 mitterrand svájcban
 sk0064 adelman
 sk0065 tartalomjegyzék 1
 sk0066 tartalomjegyzék 2
 hi

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: baracs dénes, márkus gyula, pírityi sándor
 éliás béla, flesch istván
 - v é g e -

21.53 140483 1337

--

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 15.

KUL

p é n t e k

sk0001 4 230 mtik1003

a szerkesztőségek figyelmébe!

várható események április 18-24-ig 1.

április 18. hétfő

- parlamenti választásokat tartanak thaiföldön

- Lengyelországban a kormány és a püspöki kar képviselőiből álló vegyes bizottság ülést tart, amelyen egyeztetik a pápa júniusi látogatásának részleteit

- magyar gazdasági és műszaki napok megnyitása párizsban - marjai józsef megbeszélései

- londonban összeül az opec „piacfelügyelő bizottsága”,

- nemzetközi bizottság ülése new yorkban az új és megújítható energiaforrásokról

fi

1983.04.15.

- az unctad tanácsának 26. ülészsaka /22-ig/
- az egk mezőgazdasági minisztereinek tanácskozása luxembourgban
- george shultz amerikai külügyminiszter és donald regan pénzügyminiszter kétnapos látogatásra mexikóba utazik
- az 1983. évi költségvetés vitája az olasz szenátusban
- megkezdődik a zágrábi tavaszi nemzetközi vásár /24-ig tart/
április 19. kedd
-
- a varsói gettófelkelés 40. évfordulójának napja; koszoruzások, este nagyünlés
- a francia kommunista párt központi bizottsága teljes ülésen vitatja meg a községe tanácsai választások végeredményét
- az ensz ázsiai és csendes-óceáni gazdasági és szociális bizottságának 39. ülése bangkokban /29-ig/
- magyar nap a franciaországi lille-ben
április 20. szerda
-
- nicaragua és costa rica belügyminiszterei találkoznak managuában
- utnak indul az első amerikai űrhajósnő, sally ride, aki három űrhajóssal együtt a challenger fedélzetén hajt végre űrrepülést
- az „élet és a béke„ elnevezéssel nemzetközi keresztény konferenciát tartanak a svédországi uppsalában, meghirdetett célja: „a világ keresztényeinek összefogása a békéért és a leszerelésért„
- magyar nap strasbourgban /folyt./

tu

07.05 150483 1954

fi

--

1983.04.15.

sk0002 4 230 mtik1004

usa - nicaragua

washington, 1983. április 15. /mti/ - ronald reagan amerikai elnök csütörtökön a sokszor bizonyított tények ellenére tagadta, hogy az egyesült államok a nicaraguai sandinista kormány megdöntésére törekszik.

reagan szerint mindenben nicaragua vétkes: „ez egy forradalmi kormány, amely megpróbálja megdönteni egy szomszédos ország kormányát„. szemrebbenés nélkül tagadta az elnök azt is, hogy kormánya bármilyen törvényt megsértene a nicaraguai ellenforradalmároknak nyújtott sokrétű anyagi és katonai segítséggel. „semmi más nem csinálunk a térségben, mint hogy egyszerűen megpróbáljuk feltartóztatni a fegyverszállításokat„, - közölte reagan, meg sem kísérelve tényekkel alátámasztani szavait.

a pentagon ugyancsak csütörtökön bejelentette, hogy amerikai awacs-repülőgépek felderítő repüléseket hajtanak végre a közép-amerikai térségben. a hadügyminisztériumi szóvivő nem volt hajlandó megerősíteni, hogy az awacs-okat nicaragua ellen vetették be. semmiféle részletet nem közölt. a bejelentést is csak azután tették, hogy az abc televízió már leleplezte az awacs-ok közép-amerikai jelenlétét.

br/jp már

07.07 150483 1154

sk0003 4 230 mtik1005

várható események 2.

április 21. csütörtök

- nemzetközi konferencia nicaraguában közép-amerika és a karib-tengeri térség békéjéről és biztonságáról

- a béke-világ tanács határozata alapján szolidaritási hét afganisztánnal

fi

- békenagygyűlés Lengyelországban a volt auschwitz-birkenau-i koncentrációs tábornál

- brnói nemzetközi fogyasztási-cikk vásár

- négy milliő ipari munkás félnapos sztrájkja olaszországban

április 22. péntek

- befejeződik az április 11-én megkezdődött afgán-pakisztáni külügyminiszteri megbeszélés-sorozat

- parlamenti választások dániában

április 23. szombat

- idő előtti választások izlandon

- a béke-világtanács nemzetközi konferenciát rendez az ázsiai béke és biztonság kérdéseiről ulánbátorban

- tüntetés sziciliában az ottani nato-létesítményeknél

- az olasz liberális párt országos tanácsának ülése

április 24. vasárnap

- parlamenti választásokat tartanak ausztriában

- nemzetközi ifjúsági szolidaritási nap

- a helyhatósági választások második szakasza japánban

- testvérvárosok világnapja.

tu

07.08 150483 1325

Fi

..

sk0004 4 230 mtik1006

nicaragua - costa rica

havanna, 1983. április 15. /mti/ - costa rica kötelezettséget vállalt arra, hogy területét nem engedi felhasználni nicaragua-ellenes akciók céljára. a costa rica-i kormány emellett úgy döntött, hogy kiadja nicaraguának azokat a nicaraguai ellenforradalmárokat, akik a múlt hét végén nicaraguai állampolgárokat raboltak el és hurcoltak costa rica területére.

a megállapodások a két ország csütörtökön costa ricában megtartott magas szintű tanácskozásán születtek. a costa rica-i liberia városban rendezett találkozón a nicaraguai delegációt sergio ramirez mercado, a nicaraguai kormányzó tanács tagja, a costa rica-it pedig alberto fait, a costa rica-i államfő első helyettese vezette.

a tanácskozáson döntést hoztak arról is, hogy a két ország lehetővé teszi egymás számára a nicaraguát és costa ricát elválasztó san juan folyón a szabad hajózást.

a tárgyalásokról kiadott közlemény hangsúlyozza a kétoldalu párbeszéd folytatásának szükségességét. a két ország ennek érdekében vegyesbizottságot hozott létre, s szóba került daniel ortega saavedra, a nicaraguai kormányzó tanács koordinátora és luis alberto monge costa rica-i államfő találkozásának lehetősége.

a magas szintű nicaraguai-costa rica-i tárgyalásokkal egyidőben kolumbiába utazott miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter. miguel d,escotót csütörtökön fogadta belisario bétancur kolumbiai államfő.

ge/ge már

07.22 150483 1444

Fi

..

kül

- 6 -

1983.04.15.

sk0005 4 230 mtik1007

kohl

washington, 1983. április 15. /mti/ - shultz amerikai külügyminiszterrel tárgyalt csütörtökön este, washingtonba érkezése után helmut kohl nyugatnémet kancellár.

kohl és a kíséretében lévő genschler külügyminiszter pénteken délelőtt a fehér házban folytatja megbeszéléseit. a fő téma: a nato keleti határozatának végrehajtása. ezt a kérdést az amerikai fél a rakéták európába telepítésére igyekszik leszűkíteni, míg nyugat-európa nagyobb tárgyalási erőfeszítéseket követel az egyesült államoktól.

a megbeszéléseken szóba kerülnek a kelet-nyugati kapcsolatok, különösen a gazdasági kapcsolatok más problémái is, amelyek a május 28-án kezdődő williamsburgi tőkés csúcstervek napirendjén szerepelnek. allen wallis amerikai külügyi államtitkár csütörtöki sajtóértekezletén közölte, ez a napirend kötetlen, de a résztvevők ezúttal alapos előkészítő munkával igyekeznek elkerülni, hogy tanácskozásukon a nézeteltérések domináljanak, mint tavaly versailles-ban történt. a reagan-kormány a csúcskonferenciáig még gaston thornt, az európai közösségek bizottságának elnökét és Trudeau kanadai kormányfőt is vendégül látja.

br/jp már

07.27 150483 1165

--

sk0006 4 230 mtik1008

bush - rodrigues

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 15. /mti/ - manuel duarte rodrigues angolai belügyminiszterrel tárgyalt csütörtökön washingtonban george bush, az egyesült államok alelnöke. a találkozó fő témája a namibiai kérdés volt. ezt megelőzően az angolai kormány magasrangú képviselője szerdán shultz amerikai külügyminiszterrel találkozott, de erről a megbeszélésről is csak csütörtökön adtak hírt.

fehér házi források szerint az eszmecsere nem vezetett az álláspontok közeledéséhez, mert az egyesült államok a kubai csapatok angolából való visszahívását előfeltételnek tekinti namibia

Fe

kül

- 7 -

1983.04.15.

függetlensége megadásához, vagyis lényegében a dél-afrikai rezsim álláspontját fogadja el ebben a kérdésben.

figyelmet érdemel azonban az a tény, hogy kenneth kaunda látogatása után két héttel rodrigues már a második fontos „frontországbeli”, személyiség, aki washingtonban tárgyal. mindez arra mutat, hogy a reagan-kormány ezen a területen is szeretné legalább a haladás látszatát kelteni, miután sem a közel-keleten, sem a kelet-nyugati viszonyban nem tud tényleges eredményeket felmutatni, közép-amerikai tevékenysége pedig csak a konfliktusok éleződéséhez vezetett.

br/jp már

07.36 150483 1247

--

sk0007 4 230 mtik1010

india

uj-delhi, 1983. április 14. /reuter,afp/ - több, mint 30 000 szikh „önkéntes”, csütörtökön amritsarban, a szikhek szent városában esküvel fogadta meg, hogy hajlandó életét is feláldozni a szikhek ügyének előmozdításáért. a fogadalomtételen jelen volt a siromani akali dal párt vezetője, harcsand szingh longoval is. a szikhek pártja nemrég jelentette be, hogy 100 000 „önkéntes”, megszervezésével kíván nyomtatékat adni a vallási és politikai engedményekért, s pandzsab szövetségi állam nagyobb autonómiájáért folyó mozgalmának.

az elmúlt héten 21 ember halt meg, amikor pandzsab városaiban a tüntetők összezsaptak a kivezényelt rendőrökkel.

xxx

mintegy ezer sztrájkoló textilipari munkást tartóztattak le csütörtökön bombay-ban, mert a hatóságok tilalma ellenére tüntető menetben vonultak fel. a munkások azért tiltakoztak, mert a hatóságok nem tettek hatékony intézkedéseket a 15 hónapja sztrájkoló textilipari dolgozók helyzetének rendezésére.

ml bd

07.42 150483 0998

Fe

--

sk0008 4 230 mtik1011

,,első vonal,,

róma, 1983. április 15. /mti/ - a hetvenes évek hírhedt olasz terrorszervezete, az „első vonal”, befejezettnek nyilvánította fegyveres harcát.

paolo zambianchi, a szervezet egyik vezetője bolognában, a csoport elleni per szünetében, újságírók előtt kijelentette: „nem érdekel bennünket a tömegek számára haszontalan harc,,.

zambianchi azt is közölte, hogy nemcsak a bolognai, hanem a firenzei börtönben levő társai nevében is nyilatkozik. kifejtette, letartóztatásuk után tudatára ébredtek annak, hogy elszigetelten és feleslegesen folytatták véres akcióikat.

maurice bignami, a terrorista csoport „katonai vezetője”, is elismerte azt, hogy a fegyveres harc továbbfolytatása kilátástalan. „most már politikai megoldást kell keresni,, - mondta.

az „első vonal”, az olaszországi terrorizmus színteréről olyan csoport tűnik el, amely a vörös brigádok mellett a legmélyebb nyomokat hagyta maga után: gyilkosság-sorozatát 1976 áprilisában milánóban kezdte el, és száznál több merényletet hajtott végre. éveken át azt hirdette, hogy a „hatalom szívére,, akar csapást mérni, megölt 16 embert, köztük több rendőrt és bírát.

kir/ge már

07.58 150483 1197

--

sk0009 4 230 mtik1012

dali-kiállítás madridban

madrid, 1983. április 14. /mti-upi/ - „salvador dali 400 műve, 1914-1983,, címmel pénteken kiállítás nyílik a madridi modern művészetek muzeumban. a kiállítás május 29-ig tekinthető meg, majd a képeket a barcelonai pedralbes muzeumba szállítják át.

salvador dali, aki májusban lesz 79 éves és nemrég vesztette el feleségét és muzsáját, galát, sokat betegeskedik, de „ragyogó szellemi állapotban van,, - mondotta javier solana spanyol kulturális miniszter, aki nemrég felkereste a művészt, costa braván levő 12. századi helyreállított kastélyában.

F

1979-ben a párizsi pompidou-központban életműkiállítást rendeztek az esztétikai nézetei, happening-számba menő nyilatkozatai és politikai állásfoglalásai kapcsán egyaránt sokat vitatott szürrealista mesternek, s ez óriási sikert hozott, majd sikerrel mutatták be képeit a londoni tate galleryben is. ezek után került sor dali első átfogó spanyolországi kiállításának megrendezésére.

a dali kiállítást jános király spanyol nyitja majd meg, a gyengélkedő művész a hírek szerint nem lesz jelen az eseményen.

ps hf bd

08.07 150483 1128

--

sk0010 4 230 mtik1013

kina-vietnam

peking, 1983. április 15. /mti/ - kina péntek hajnalban elutasítván kommentálta a három indokina-i ország, kambodzsa, laosz és vietnam külügyminiszterének azt a javaslatát, hogy a délkelet-ázsiai országok két csoportja, az asean-országok és az indokina-i államok kezdjenek párbeszédet egymással. a hivatalos új kina hírügynökség kommentárja, amelyet a pénteki zsenmin zsipao is átvett, azt állította, hogy a diplomáciai offenzíva „az asean-országok legyűrését célozza,,.

hasonló volt a kínai reagálás arra a bejelentésre is, miszerint májusban újabb vietnami egységeket vonnak ki kambodzsa-ból. peking kétségbe vonta, hogy tavaly vietnami egységek visszavonására került volna sor, vietnam és kambodzsa 1982 júliusában hozott döntésének megfelelően.

nc/ge már

08.08 150483 0798

F

--

kül

- 10 -

1983.04.15.

sk0011 4 230 mtik1014

rövid hírek

földalatti atomrobbantás

washington, 1983. április 15./reuter/ - az egyesült államok csütörtökön a nevadai kísérleti telepen földalatti nukleáris robbantást hajtott végre - jelentette be az amerikai energiaügyi minisztérium. a közlemény szerint a robbanás ereje a 20 és 150 kilotonna között volt.

libia - francia fegyverek

párizs, 1983. április 15./ap/ - libia elsősorban légiereje és haditengerészete számára szeretne korszerű francia fegyverzetet vásárolni - jelentette ki csütörtökön párizsban abdelati/obeidi libiai külügyminiszter. a libiai politikus háromnapos látogatásán mirage 2000 és a super étendard típusu harci repülőgépek vásárlásáról volt szó. obeidi látogatásával claude cheysson francia külügyminiszter múlt évi libiai vizitjét viszonzta.

el nem kötelezettek - palesztinok

new york, 1983. április 15./taszsz/ - az el nem kötelezett országok mozgalma koordinációs irodájának ülésén new york-ban nyilatkoztatót fogadtak el, amelyben elítélik izraelnek a palesztinok elleni akcióit, a katonai erőszak alkalmazását a békés lakosok ellen, a félkatonai jellegű izraeli települések számának növelését, az elfoglalt területeken a mecsetek lerombolását, követelik a ciszjordániai gyermekmérgezések ügyének kivizsgálását. az iroda felhívással fordult javier pérez de cuellar ensz-főtisztához és több nemzetközi szervezethez a palesztinok biztonságának szavatolása érdekében.

ts hf bd

08.18 150483 1457

Fi

..-

kül

- 11 -

1983.04.15.

sk0012 4 230 mtik1015

adelman

washington, 1983. április 15./mti/ - reagan elnök kijelentette, hogy kenneth adelman kinevezése a fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatal élére újra életre fogja kelteni ezt az intézményt. az elnök ezzel elismerte, hogy a hivatal hónapokon át működésképtelen volt a vezetőinek személye körüli vita miatt.

csütörtöki, rögtönzött sajtóértekezletén reagan arról igyekezett meggyőzni a közvéleményt, hogy az egyesült államok továbbra is „a világbéke segítő ereje lehet, és ez az év történelmi fontosságúvá válhat a biztonságos és tartós béke megteremtésében,„.

alan cranston szenátor, a demokrata párt egyik elnökjelöltje azt a véleményét hangoztatta, hogy a párt az adelman-vitában súlyos vereséget szenvedett, s ez egyben „a fegyverzetkorlátozás ellenzőinek győzelme a reagan-kormányon belül,„. cranston azzal magyarázta a történeteket, hogy amíg a fehér ház - reagan és bush - hónapokon át bizonygatta adelman megerősítésének rendkívüli fontosságát, a másik fél „nem kapott megfelelő segítséget a közvéleménytől,„. cranston ezzel az amerikai antinukleáris mozgalom viszonylagos passzivitására utalt.

br/jp már

08.33 150483 1160

..-

sk0013 4 230 mtik1016

argentín junta

buenos aires, 1983. április 15./reuter/upi/ - tizenkilenc politikus és szakszervezeti vezető - közöttük isabel perón volt elnök - visszakapta jogát, hogy politikai tevékenységet fejtsen ki argentinában.

a háromtagú argentin katonai junta csütörtökön éjszaka tartott ülésén 49 politikai fogoly szabadon bocsátásáról is döntött - a jelenleg börtönben tartott mintegy félezer közül. a katonai kormányzás éveiben, mint ismeretes, több ezer személy tüntet el argentinában. nyugati hírügynökségek a polgári kormányzásra való áttéréshez vezető fontos lépésnek tekintik a junta csütörtöki döntéseit, s megállapítják, hogy ezek az intézkedések a katonai vezetés által október 30-ra ígért választások hangulati előkészítését szolgálják.

Fi

az öt év háziőrizet után jelenleg madridban élő isabel perón rehabilitálása korlátozott, visszatérhet argentinába, részt vehet pártja politikai életében, közhivatalt azonban nem vállalhat, és nem jelöltheti magát a választásokon, mivel ahhoz elnöki felmentésre lenne szüksége. az 1976-os puccs után isabel perónt közpénzek elsikkasztásával vádolták és 7 év börtönbüntetésre ítélték. 1981 júliusában engedélyezték, hogy elhagyja az országot.

ti hf bd
08.42 150483 1223

--

sk0014 4 230 mtik1017

mladenov-touré

szófia, 1983. április 15. /mti/ - csak a haladó és demokratikus erők akcióegysége vehet véget a konfrontáció politikájának és mentheti meg az emberiséget a nukleáris katasztrófától. - jelentette ki petr mladenov bolgár külügyminiszter az abdoulaye touré guineai külügyminiszter tiszteletére adott csütörtöki diszvacsorán mondott pohárköszöntőjében. a guineai külügyminiszter hivatalos baráti látogatáson tartózkodik szófiában.

mladenov üdvözölte az afrikai egység és szolidaritás megerősítésére tett erőfeszítéseket.

abdoulaye touré válaszában aggodalmát fejezte ki a nemzetközi helyzet kiéleződése miatt. részletesen szólt az afrikai kontinens problémáiról. kiemelte, hogy ezeknek az államoknak politikailag és gazdaságilag is teljesen fel kell szabadulniuk.

ék/jp már

08.49 150483 0820

Fi

--

sk0015 4 230 mtik1018

közel-keleti fejlemények

tunisz, washington, 1983. április 15. /mti-upi/afp/ap/ - jasszer arafat, a pfsz vb elnöke csütörtökön az el-fatah szervezethez tartozó közvetlen munkatársaival tárgyalt tuniszbán. a pfsz katonai parancsnokságának ugyancsak csütörtökre tervezett teljes ülését azonban a hét végére halasztották, hogy további palesztin vezetők részvételét tegyék lehetővé a tuniszbába összehívott tanácskozáson. az eszmecsere után arafat, egy korábbi meghívásnak eleget téve, bulgáriába utazott.

hasszán abdul rahman, a pfsz washingtoni információs irodájának vezetője csütörtöki nyilatkozatában leszögezte, hogy a jordániai-pfsz tárgyalások nem maradtak abba. „a jordániai-palesztin párbeszéd folytatódik, mert közősek a céljaink és mindkettőnk fenyeget az izraeli terjeszkedés. - mondta abdul rahman. úgy vélekedett, hogy a reagan-terv „tartalmaz pozitív pontokat.„ de „hiányoznak belőle azok a lényeges elemek, amelyek az izraeli-palesztin konfliktus békés rendezésének megfelelő alapjává tehetnék.„

a pfsz második legnagyobb tagszervezete, a népi front palesztina felszabadításáért elnevezésű szervezet szóvivője csütörtökön damaszkuszban úgy nyilatkozott, hogy „a reagan-terv halott és már halva is született.„ véleménye szerint a jordániai-pfsz tárgyalások megszakadása „nagy feszültséget, dilemmát okozott washingtonban.„ de „a pfsz nem változtathatja meg álláspontját.„ - tette hozzá.

john hughes, az amerikai külügyminisztérium szóvivője csütörtökön washingtonban úgy vélekedett, hogy az amerikai kormány „nincs meggyőződve a huszein királynak a békefolyamatban való részvételét érintő jordániai-pfsz tárgyalások felújításának hasznosságáról.„ úgy vélekedett, hogy „jordánia minden lehetségest megtett a békefolyamat előmozdítására.„ és washington - huszein helyzetének veszélyeztetése nélkül - ezentul is igyekszik „bátorítani.„ a királyt. azt mondta, hogy a reagan-terv „továbbra is az asztalon van.„ és azt állította, hogy „a mérsékelt arab országok nagy számban támogatják.„ a tervet.

sg hf bd

09.10 150483 2076

Fi

--

1983.04.15.

sk0016 4 230 mtik1019

pravda - vezércikk

moszkva, 1983. április 15. /mti/ - az európai középhatótávolságu nukleáris eszközök kérdését úgy kell megoldani, hogy ne kerülhessen sor az új amerikai rakéták telepítésére, s az eddiginél egyre alacsonyabb szinten maradjon fenn a katonai-stratégiai egyensúly - szögezi le ismételten a pravda pénteki vezércikkében, s hozzáfűzi: az egyesült államok azonban az európai nukleáris fegyverek korlátozásáról folyó genfi tárgyalásokon nem törekszik kölcsönösen elfogadható megállapodásra. a „nullaváltozat”, és a „közbülső megoldás”, néven emlegetett washingtoni elképzelések célja az új középhatótávolságu rakéták telepítésének leplezése.

a pentagon növeli tömegpusztító fegyvereinek állományát, s az új középhatótávolságu nukleáris rakéták nyugat-európai telepítését szorgalmazza, ezzel a „nukleáris tuzok”, szerepét szánva nyugat-európa országainak.

a szocializmus és a béke elválaszthatatlan. az szkp és a szovjet állam folytatja az szkp xxvi. kongresszusán a nyolcvanas évekre kidolgozott békeprogram megvalósítását. a szovjetunió és a szocialista országok számos békejavaslatot tettek, amelyek többsége mindmáig válaszra vár. a szovjetunió úgy véli, hogy a leszerelés terén nincs megoldhatatlan kérdés, amennyiben tiszteletben tartják az egyenlőség és az egyenlő biztonság elvét. ezen az alapon a szovjetunió a leszerelés bármely kérdésében hajlandó a párbeszédre, mert úgy véli, hogy a nemzetközi problémákat tárgyalás útján kell megoldani.

a szovjetunió lenini külpolitikája megfelel az emberiség alapvető érdekeinek, megerősíti a népek bizalmát abban, hogy a békét meg lehet őrizni és meg lehet szilárdítani, - szögezi le a pravda végezetül.

hj/jp már

09.29 150483 1718

Fi

--

1983.04.15.

sk0017 4 230 mtik1020

cuellar - békefenntartó erők

helsinki, 1983. április 15. /mti-reuter/ - pérez de cuellar, az ensz főtitkára állást foglalt azzal szemben, hogy a világszervezet keretein kívül ugynevezett többnemzetiségű békefenntartó erőket hozzanak létre.

az észak-európai köruton tartózkodó pérez de cuellar csütörtökön helsinki-ben mondott beszédében a sinai-félsziget, bejrut példáját említette, ahol az egyesült államok részvételével többnemzetiségű haderőt állomásoztatnak. ez, mint cuellar rámutatott, sérti a biztonság és béke megőrzésének nemzetközi felelősségen alapuló koncepcióját. hangsúlyozta, hogy az ensz illetékességi körének szűkülését vonja maga után, ha a világszervezet mellőzésével hoznak létre többnemzetiségű erőket.

kijelentette, hogy meggyőződése szerint az ensz békefenntartó erői fontos tényezőt jelentenek a regionális konfliktusok ellenőrzésében. figyelmeztetett arra is, hogy az ensz-erők csak akkor tölthetik be szerepüket, ha tiszteletben tartják megbízatásukat. a főtitkár - nyilván az ensz-erők ellen az elmúlt időszakban elkövetett fegyveres akciókra és a szerepük kiiktatására irányuló politikai tervekre utalva - megállapította: „ami dél-libanonban történik, az a békefenntartás elvével ellentétes következményekhez vezethet,..”

a világszervezet főtitkára felszólította a tagországokat, hogy támogassák az ensz békefenntartó erőinek küldetését.

ti hf

09.57 150483 1410

Fi

--

1983.04.15.

sk0018 4 230 mtik1021

nguyen co thach - interju

hanoi, 1983. április 15. /vna/- nguyen co thach vietnami külügyminiszter felszólította thaiföldet, hogy fogadja el az indokínai külügyminiszterek április 12-i rendkívüli értekezletén tett javaslatokat, vagy támogasson bármely más elképzelést, amely a feszültség csökkentését célozza a thaiföldi-kambodzsai határ mentén. a külügyminiszter a vna vietnami hírigyűzőségnek adott nyilatkozatot.

ismeretes, hogy vietnam, kambodzsa és laosz külügyminisztere a találkozóán hangsúlyozta, hogy véget kell vetni a katonai akcióknak a thaiföldi-kambodzsai határtérségben és megerősítette azt a korábbi javaslatot, hogy az érintett térségben hozzanak létre biztonsági övezetet. /phnom penhi

ha bangkok visszautasítja ezeket, vagy más konstruktív javaslatokat, akkor ezzel azt bizonyítja, hogy thaiföld fenn akarja tartani a jelenlegi robbanékony helyzetet és nem akar békét és biztonságot a szóbanforgó térségben, mondta a külügyminiszter. hozzátette, hogy számolni kell a visszautasítás lehetőségével is.

a külügyminiszter ismét leszögezte, hogy az összes vietnami egység visszavonása kambodzsából attól függ, megszűnik-e a külső fenyegetés kina részéről.

sr hf bd

10.02 150483 1216

--

sk0019 4 230 mtik1023

amerikai haditengerészet - gorskov

moszkva, 1983. április 15. /mti/ - a haditengerészetnek az egyesült államok hadászati elképzeléseiben betöltött szerepéről írt cikket a pravda pénteki számában gorskov flottatengernagy, a szovjetunió haditengerészeti erőinek főparancsnoka.

emlékeztetett arra, hogy tavaly szeptemberben - amikor az atlanti-óceánon és európa partmenti vizein a nato haditengerészeti erők nagyszabású hadgyakorlatot folytattak - kambodzsa közelében az enterprise és a midway anyahajókból, s tucatnyi más hadihajóból álló erős amerikai flottaegység jelent meg. gorskov flottatengernagy

Fe

1983.04.15.

véleménye szerint ez a manőver újabb lépés volt azoknak az amerikai hadászati elképzeléseknek a megvalósítása útján, amelyek célja, hogy a tengerekről is körülvegyék a szovjetuniót. az sem tekinthető véletlennek, hogy az amerikai hadihajók akkor tűntek fel a szovjet partok közelében, amikor a nato haditengerészeti erők is nagyszabású hadgyakorlatot tartottak. az egyesült államok arra törekszik, hogy haditengerészeti erőt közelebb vigye a szovjetunióhoz. máris döntést hoztak arról, hogy a robotrepülőgépekkel felszerelt, újjáépített new jersey csatahajó állandó járőrszolgálatot teljesít a távol-keleten.

az egyesült államok már ma is világszerte haditengerészeti támaszpontok kiterjedt hálózatával rendelkeznek. ezek a támaszpontok a terjeszkedő, világuralomra törő amerikai politika fontos eszközei, konfliktusok és helyi háborúk állandó forrásai.

az egyesült államok a második világháború vége óta már több száz alkalommal beavatkozott más államok belügyeibe, s ehhez felvonulási területként más országokban levő katonai támaszpontjait használta fel.

a szovjet flottatengernagy kiemelte, hogy a varsói szerződés tagállamai prágai nyilatkozatukban a haditengerészeti tevékenység korlátozásáról, a haditengerészeti fegyverzetek korlátozásáról és csökkentéséről, az e területre vonatkozó bizalomerosztó intézkedésekről szóló tárgyalásokra szólítottak fel.

a szovjetunióknak nincsenek külföldi katonai támaszpontjai. a szovjet katonai doktrina védelmi jellegű, s a szovjetunió nem törekszik katonai fölényre senkivel szemben sem. de azt sem engedi meg, hogy bárki más ilyen fölényre tegyen szert vele szemben - hangsúlyozta cikkében gorskov flottatengernagy.

fl/jp már

10.36 150483 2324

Fe

--

sk0020 4 230 mtik1024

bochkor jenő, az mti tudósítója jelenti:

marx károly konferencia - 1.

berlin, 1983. április 15. /mti/ - gordon mclennan-nek, nagy-britannia kommunista pártja főtitkárának beszédével folytatódott pénteken délelőtt berlinben a marx károly nemzetközi tudományos konferencia.

rámutatott, hogy hazáját sokkal jobban sújtja a gazdasági válság, mint más tőkés országokat. nagy-britanniában hatalmas parlamenten kívüli tömegmozgalom van kibontakozóban: a békéért és a munkahelyek biztonságáért.

a brit testvérpárt céljának tekinti a szocializmus felépítését, mégpedig olyan formában, amely szavatolja az egyéni szabadságot, a pártok pluralitását, a szakszervezetek függetlenségét és az emberi szabadságjogokat.

a délelőtti ülésen ezt követően a magyar küldöttség vezetője, sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes szólalt fel.

bj/jp már

10.40 150483 0914

--

sk0021 4 230 mtik1025

polisario - aesz

párizs, 1983. április 15. /pl/ - a szaharai arab demokratikus köztársaság kormánya továbbra is kész elfogadni minden olyan kezdeményezést, amely elősegíti a marokkóval való közvetlen tárgyalásokat a szembenállás békés rendezése érdekében - jelentette ki csütörtökön párizsban uld szalek mohamed szalem, a polisario front nemzetközi ügyekben illetékes vezetője.

nemzetközi sajtóértekezletén uld szalek mohamed szalem bejelentette, hogy a szaharai arab demokratikus köztársaság küldöttséggel fogja képviseltetni magát addisz abebában, az afrikai egységsszervezet június 6-án kezdődő csúcsertekezletén. emlékeztet, hogy a szaharai képviselőt kérdésében kirobbant konfliktus miatt tavaly nem sikerült megrendezni az afrikai államok soron lévő csúcstalálkozóját.

Fi

a polisario front képviselője rámutatott, hogy az egyesült államok beavatkozása miatt a nyugat-szaharai konfliktus a térség összes országának békéjét veszélyezteti. a békés rendezés előmozdítása érdekében a felszabadítási szervezet képviselője felszólította a francia kormányt, hogy részesítse egyenlő elbánásban a viszályban résztvevő mindkét felet, s szüntesse be fegyverreladásait marokkónak.

ts hf bd

10.59 150483 1212

--

sk0022 4 230 mtik1026

orvosstrájk franciaországban

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. április 15. /mti/ - franciaországban már hetek óta sztrájkolnak az orvosok az egyetemi klinikákon, s a párizsban kezdődött mozgalom a vidéki klinikákra is kiterjedt. a sztrájkoló orvosok csak a sürgős eseteket látják el, új betegeket egyébként nem vesznek fel. így a klinikákon az ágyak mintegy 60 százaléka kihasználatlan, míg a kórházakban, amelyekre ez a sztrájkmozgalom nem terjed ki, nagy a zsúfoltság, ami egyre komolyabban veszélyezteti a lakosság megfelelő egészségügyi ellátását.

a kormány még korábban bejelentette, hogy megreformálja az egyetemi klinikák szervezetét. ez ellen tiltakoznak a klinikai orvosok, mert úgy vélik, hogy a reform bizonyos kiváltságait veszélyezteti.

a jobboldal propagandájában azt hangoztatja, hogy a kormány reformtervei „veszélybe döntik a francia orvostudomány jövőjét”, „ pierre bérégovoy, a szociális ügyek minisztere - az ő minisztériumához csatolták a legutóbbi kormányátalakítás során az egészségügyi tárcát - bejelentette, hogy a kormány a reformot csak ősszel terjeszti a parlament elé. addig véleménycserét kíván folytatni az érdekelt orvosokkal, s figyelembe fogja venni javaslataikat és kívánásaikat. a sztrájk a miniszter megnyugtató kijelentései ellenére is tovább folyik.

ugyanakkor sztrájkolnak az orvostanhallgatók is, akik az ellen tiltakoznak, hogy az utolsó évfolyamon egy újabb vizsga letételére kötelezték őket. e vizsga eredményétől függ majd az, hogy szakorvosi továbbképzésre mehetnek-e. az orvostanhallgatók e sztrájkmozgalom

Fi

sk0020 4 230 mtik1024

bochkor jenő, az mti tudósítója jelenti:

marx károly konferencia - 1.

berlin, 1983. április 15. /mti/ - gordon mclennan-nek, nagy-britannia kommunista pártja főtitkárának beszédével folytatódott pénteken délelőtt berlinben a marx károly nemzetközi tudományos konferencia.

rámutatott, hogy hazáját sokkal jobban sújtja a gazdasági válság, mint más tőkés országokat. nagy-britanniában hatalmas parlamenten kívüli tömegmozgalom van kibontakozóban: a békéért és a munkahelyek biztonságáért.

a brit testvérpárt céljának tekinti a szocializmus felépítését, mégpedig olyan formában, amely szavatolja az egyéni szabadságot, a pártok pluralitását, a szakszervezetek függetlenségét és az emberi szabadságjogokat.

a délelőtti ülésen ezt követően a magyar küldöttség vezetője, sarlós istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes szólalt fel.

bj/jp már

10.40 150483 0914

--

sk0021 4 230 mtik1025

polisario - aesz

párizs, 1983. április 15. /pl/ - a szaharai arab demokratikus köztársaság kormánya továbbra is kész elfogadni minden olyan kezdeményezést, amely elősegíti a marokkóval való közvetlen tárgyalásokat a szembenállás békés rendezése érdekében - jelentette ki csütörtökön párizsban uld szalek mohamed salem, a polisario front nemzetközi ügyekben illetékes vezetője.

nemzetközi sajtóértekezletén uld szalek mohamed salem bejelentette, hogy a szaharai arab demokratikus köztársaság küldöttséggel fogja képviseltetni magát addisz abebában, az afrikai egységsszervezet június 6-án kezdődő csúcserkeztetén. emlékeztet, hogy a szaharai képviselőt kérdésében kiobbant konfliktus miatt tavaly nem sikerült megrendezni az afrikai államok soron lévő csúcstalálkozóját.

Fi

a polisario front képviselője rámutatott, hogy az egyesült államok beavatkozása miatt a nyugat-szaharai konfliktus a térség összes országának békéjét veszélyezteti. a békés rendezés előmozdítása érdekében a felszabadítási szervezet képviselője felszólította a francia kormányt, hogy részesítse egyenlő elbánásban a viszályban résztvevő mindkét felet, s szüntesse be fegyverreladásait marokkónak.

ts hf bd

10.59 150483 1212

--

sk0022 4 230 mtik1026

orvossztrájk franciaországban

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1983. április 15. /mti/ - franciaországban már hetek óta sztrájkolnak az orvosok az egyetemi klinikákon, s a párizsban kezdődött mozgalom a vidéki klinikákra is kiterjedt. a sztrájkoló orvosok csak a sürgős eseteket látják el, új betegeket egyébként nem vesznek fel. így a klinikákon az ágyak mintegy 60 százaléka kihasználatlan, míg a kórházakban, amelyekre ez a sztrájkmozgalom nem terjed ki, nagy a zsúfoltság, ami egyre komolyabban veszélyezteti a lakosság megfelelő egészségügyi ellátását.

a kormány még korábban bejelentette, hogy megreformálja az egyetemi klinikák szervezetét. ez ellen tiltakoznak a klinikai orvosok, mert úgy vélik, hogy a reform bizonyos kiváltságokat veszélyeztet.

a jobboldal propagandájában azt hangoztatja, hogy a kormány reformtervei „veszélybe döntik a francia orvostudomány jövőjét”,. pierre bérégovoy, a szociális ügyek minisztere - az ő minisztériumához csatolták a legutóbbi kormányátalakítás során az egészségügyi tárcát - bejelentette, hogy a kormány a reformot csak ősszel terjeszti a parlament elé. addig véleménycserét kíván folytatni az érdekelt orvosokkal, s figyelembe fogja venni javaslataikat és kívánásaikat. a sztrájk a miniszter megnyugtató kijelentései ellenére is tovább folyik.

ugyanakkor sztrájkolnak az orvostanhallgatók is, akik az ellen tiltakoznak, hogy az utolsó évfolyamon egy újabb vizsga letételére kötelezték őket. e vizsga eredményétől függ majd az, hogy szakorvosi továbbképzésre mehetnek-e. az orvostanhallgatók e sztrájkmozgalom

Fi

során látványos akciókat is szerveznek, hogy felhívják magukra a közvélemény figyelmét. így csütörtökön több óra hosszat megszállták a diadalívet, majd az eiffel-torony első emeletét. renneben, ahol edmond herve egészségügyi államtitkár a polgármester, a helyi egyetem orvostanhallgatói megszállták a városházát.

ds/ge már

11.29 150483 1950

--

sk0023 4 230 mtik1027

zsivkov-arafat

szófia, 1983. április 15. /mti/ - todor zsvkov, a bolgár államtanács elnöke meghívására baráti látogatásra szófiába érkezett jasszer arafat, a pfsz vb elnöke.

todor zsvkov pénteken megbeszélést folytatott jasszer arafattal. a találkozón jelen volt dimitr sztánisev, a bkp kb titkára.

11.30 150483 0323

--

sk0024 4 230 mtik1028

kar' marx --- konferencia - 2. /1. rész/

berlin, 1983. április 15. /mti/ - beszédében a magyar delegáció vezetője kifejtette:

megtiszteltetés számunkra, hogy a magyar szocialista munkáspárt képviselőjében részt vehetünk és szót kaptunk ezen a nemzetközi konferencián.

marx emlékének tisztelettel adózik az egész haladó emberiség. követői az ő tanításainak szellemében élnek és dolgoznak. de a polgári teoretikusok és politikusok között sincs olyan, aki figyelmen kívül hagyhatja az ő munkásságát. életművének és megvalósult eszméinek az értékelésében - az ideológiai-politikai alapállástól függően - igen sokféle nézet tükröződik. de bármilyen

Nuv

világnézeti aspektusból közeledjenek is marx hatalmas életművéhez, nem tudják elvitatni tudományos teljesítményét, és nem tudják visszafordítani a marx által elindított, s azóta óriásira nőtt nemzetközi forradalmi folyamatot.

a magyarországi szocialista munkásmozgalom kezdettől fogva szerves része volt a nemzetközi proletariátus marx és engels vezette mozgalomának. az igazak szövetségének és a kommunisták szövetségének magyar tagjai is voltak, a párizsi kommün egyik választott vezetője frankel leó magyar munkás volt, akit marx és engels nagyra becsült és barátjává fogadott. a magyarországi munkásmozgalom mindig áthatotta a proletár nemzetköziség eszméje; ez híven őrzött alapelve és gyakorlata ma is a magyar kommunista mozgalomnak. /folyt./

bj/so már

12.37 150483 1428

--

sk0025 4 230 mtik1029

kar' marx --- konferencia - 2. /2. rész/

száz év óta nagyot változott a világ. marx zseniális alapeszméi ebben jelentős szerepet játszottak, mert a dialektikus és történelmi materializmusnak és a forradalmi harc elméletének egy hatalmas mozgalom lett a hordozója. százmilliók - munkások, parasztok, értelmiségiek, a haladásért küzdők - az ő tanaiban találták meg társadalmi helyzetük magyarázatának és a társadalom megváltoztatásának eszmei utmutatását, azt a világnézeti iránytűt, amely eligazította őket a forradalmi munkában és harcban. marx művét forradalmárok nemzedékei, kiváló vezetők és teoretikusok folytatták, fejlesztették tovább. mindennek előtt engels, aki méltó társa volt a marxi elmélet kidolgozásában és a forradalmi mozgalom vezetésében.

Lenin, megőrizvén a marxi eszmék lényegét, azokat az imperializmus korszakának új viszonyaira alkalmazva kidolgozta a monopolizáció elleni forradalmi harc stratégiáját és taktikáját, s élére állt ennek a harcnak. az általa vezetett bolsevik párt irányításával vitték győzelemre oroszország népei az emberiség történelmében végbemenő gyökeres fordulat kezdetét jelentő nagy októberi szocialista forradalmat.

bj/so már

12.41 150483 1194

Nuv

--

sk0026 4 230 mtik1030

kar! marx --- konferencia - 3. /1.rész/

berlin, 1983. április 15. /mti/ - a marxista elmélet lenin óta is továbbfejlődött, mert a társadalmi mozgásokból, a nemzetközi munkásmozgalom eredményeiből és kudarcaiból levonta a cselekvéshez szükséges tapasztalatokat. mindebből következik a nemzetközi kommunista mozgalomnak az a sarkalatos elve, hogy a közös érdekek figyelembevételével minden marxista párt saját maga felelős stratégiájának és taktikájának kidolgozásáért, ez érvényesül a szocialista országok gyakorlatában is. fejlődésük természetesen mind ütemében, mind jellegzetességeiben és tartalmában sok eltérést mutat. a marxi eszmék egyetemes érvénye, a szocializmus általános törvényszerűségei éppen ezeken a sajátosságokon, különös vonásokon keresztül, bennük konkretizálódva törnek utat maguknak.

mindezért rendkívül fontos, hogy a szocialista országokban és a tőkés társadalmakban működő kommunista pártok kölcsönösen, folyamatosan és mélyrehatóan tanulmányozzák egymás tapasztalatait. a marxista-leninista elmélet mai fő feladata az, hogy minden előrevivő gondolat befogadására készen, fokozottabb mértékben jusson el az új folyamatok és tendenciák feldolgozásához.

a magyar szocialista munkáspárt büszkén vallja magát marxista-leninista pártnak. az 1956-os ellenforradalom leverése után ezen az eszmei alapon volt képes megújulni, és kidolgozni a szocializmus építésének alapelveiben és alapvonásaiban ma is érvényes stratégiáját. a történelem megtanított minket arra, hogy a pártnak el kell határolnia magát mind a dogmatikus megmerevedéstől, mind pedig a marxizmus-leninizmus tanításainak különböző eszmei alapokról történő revíziójától. pártunk a kétfrontos harc stratégiáját tekintette és tekinti a belső egység biztosítékának, és tisztában van azzal, hogy ezt az egységet mindig meg kell erősíteni, amikor új, nagy horderejű feladatok merülnek fel a társadalomban. /folyt./

bj/ge már

12.45 150483 1926

Nuu

--

sk0027 4 230 mtik1031

dél-koreai küldöttség

washington, 1983. április 15. /taszsz/ - jun szung min hadügyminiszter vezetésével magas rangú dél-koreai katonai küldöttség tartózkodik washingtonban.

ronald reagan amerikai elnök a fehér házban fogadta a szöuli rezsim hadügyminiszterét, aki már caspar weinberger hadügyminiszterrel is találkozott.

tájékozott körök szerint a dél-koreai küldöttség a washington és szöul között rendszeresített konzultatív tanácskozások során levő fordulóján vesz részt; ezen ugynevezett biztonsági kérdéseken kívül a közös ázsiai és távol-keleti katonai fellépés kérdéseiről, valamint az amerikai katonai szállításokról szó lesz.

ti hf

12.47 150483 0675

--

sk0028 4 230 mtik1032

kar! marx --- konferencia - 3. /2.rész/

felismertük, hogy csak az a program helyes és célravezető, amelyet a munkásosztály, a néptömegek készek támogatni és hajlandók követni. valljuk: a szocializmus - a párt vezetésével - az egész nép műveként épül. a legnagyobb veszély, amely egy hatalmon levő marxista pártot fenyegethet, az, ha voluntarista és szubjektivistá politikát folytat, mert ezáltal elveszíti tömegbázisát, tehát kockáztatja a szocializmus ügyét az adott országban. de károkat okoz a többi kommunista pártnak is, nehezíti az egész nemzetközi munkásmozgalom és a haladás erőinek helyzetét.

a szocialista országok fennállásuk rövid néhány évtizede alatt - a hallatlan nehézségek és a megismétlődő ellenséges támadások ellenére - történelmi horderejű feladatokat oldottak meg. megszüntették a kizsákmányolást, felszámolták a kirívó társadalmi különbségeket, nagyszabású gazdasági, társadalmi, kulturális fejlődést értek el. hazánk a szocialista átalakulás kevesebb mint négy évtizede alatt vált elmaradott agrárországból közepesen fejlett ipari országgá. magyarországon uralkodóvá váltak a szocialista termelési viszonyok, megszilárdult a szocializmus gazdasági, politikai alapja, létrejött a szocializmus építéséhez szükséges

Nuu

nemzeti egység. erre támaszkodva folytatjuk - testvéri szövetségben a szocialista országokkal, összefogva a nemzetközi munkásmozgalommal és más haladó erőkkel - küzdelmünket a marxi eszmék győzelméért, a nemzeti felemelkedésért. /folyt./

bj/ge már

12.48 150483 1506

--

sk0029 4 230 mtik1033

Libanon, nasszer

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

bejrut, 1983. április 15. /mti/ - a libanoni hadsereg kivезényelt egységei péntekre virradó éjszaka lebontották, eltávolították talapatáról a néhai egyiptomi elnök, gamal abdel nasszer egyik nyugat-bejruti szobrát. a két nasszer-szobor ellen végrehajtott keddi és szerdai bombamerénylet után a három libanoni nasszerista szervezet vezetői arra számítottak, hogy a hatóságok gondoskodnak az arab egység és szolidaritás jelképeinek védelméről, de a gyakorlatban ennek az ellenkezője történt. „nasszert betiltották libanonban,, - állapította meg az asz-szafir című haladó ujság.

a keresztény jobboldal szélsőséges erői odáig mentek a libanon arab kötődését kifejező nasszerizmus elítélésében, hogy a tavalyi izraeli agresszió idején a tel-aviv-i kormánnyal egyetértésben nemcsak a nyugat-bejrutban bekerített palesztin gerillák, hanem a független nasszeristák mozgalmához /al murabitun/ tartozó milicisták libanonból való eltávolítását is követelték.

csütörtök este ismeretlen fegyveresek támadást hajtottak végre a haladó irányzatú szíriai nemzeti szociális párt egyik nyugat-bejruti irodája ellen, és súlyosan megsebesítették a párt egyik aktivistáját. a párt vezetősége „izrael libanoni szövetségeseit,, tette felelőssé a merényletért.

helyszíni tudósítók szerint 15-20 halottja és sebesültje volt annak a rakétatámadásnak, amelyet tyrtól délre hajtottak végre csütörtök este. izraelben egy katona halálát és kétfő megsebesülését ismerték el. a megszálló hadsereg megtámadott autóbusza teljesen megsemmisült.

bz/jp már

12.54 150483 1624

Nw

--

sk0030 4 230 mtik1034

szíriai kp - nyilatkozat

damaszkusz, 1983. április 15. /taszsz/ - azt a körülményt, hogy a szíriai nép jogos lépéseket tesz országa védelmi képességének erősítésére izrael agressziós készülődéseivel szemben, washington és tel-aviv ürügynek használja fel a közel-keleti feszültség élézése végett. utóbbiak ugynevezett biztonsági terveket akarnak ráerőltetni libanonra, hogy ily módon ezt az országot is nato-támaszponttá változtassák, ezt hangoztatja a többi között a szíriai kommunista párt nyilatkozata. az állásfoglalást abból az alkalomból adták ki, hogy a szíriai arab köztársaság a közeli napokban ünnepli függetlenné válásának 37. évfordulóját.

a damaszkuszban közzétett dokumentum hangoztatja: a közel-keleti válságot csakis úgy lehet igazságosan rendezni, ha nemzetközi konferenciát hívnak össze az arab állam- és kormányfők fezi határozata és a szovjet javaslatok alapján. az amerikai-izraeli tervek kudarcra vannak ítélve - mutat rá az okmány. - a szíriai nép teljes mértékben el van szánva arra, hogy meghiúsítja a „reagan-tervet,, és szembeszáll a közel-keleti imperialista törekvésekkel.

ps hf fn

13.15 150483 1140

--

sk0031 4 230 mtik1035

spanyolország - nato

madrid, 1983. április 15. /mti/ - „a spanyol társadalom kívül akar maradni a nato-n. éppen ezért reális lehetősége van annak, hogy egy népszavazás eredményeként az ország kilép az észak-atlanti szerződésből,, - jelentette ki egy csütörtök esti beszédében alfonso guerra spanyol miniszterelnökhelyettes.

spanyolországban erősödik a nato-ellenes tiltakozó hullám, amely a hét közepén indult meg a brit hadihajók gibraltári vizeken való gyakorlatozása miatt. az antenna-3 rádióállomás követelte a kormánytól: „ne tűrje, hogy méltóságával játsszanak,, az el pais című liberális napilap azt a kérdést teszi fel: „milyen katonai szövetség az, amelyben sárba tiporják más nemzetek érzéseit?,,

Nw

1983.04.15.

pénteken általános sztrájk bénította meg a negyedmilliós kikötőváros, vigo életét. a munkanélküliség és az infláció ellen tiltakozó lakosok azt is követelték, hogy a kormány tartsa meg választási ígéretét, és mihamarabb rendeljen el népszavazást spanyolország nato-jövőjéről.

ky/jp már

13.24 150483 1030

--

sk0032 4 230 mtik1036

martens

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1983. április 15. /mti/ - „a kormány azzal, hogy a bérkorlátozás megtakarításait új munkahelyek létesítésére fordítja, 1984-re megállíthatja a munkanélküliség növekedését, - jelentette ki wilfried martens belga miniszterelnök a brüsszeli le soirnak adott nyilatkozatában pénteken. a kormányfő egyebekben a megkezdett államigazgatási reform folytatását ígerte. „a tartományok gazdasági önállóságának azonban fokozottabb anyagi tehervállalással kell párosulnia, - hangoztatta. - ez gyakorlatilag annyit jelent, hogy a flamand kormánypártok nem hajlandók tovább a vallon acélipár támogatását központi forrásokból fedezni, s a terhet a vallon tartományra fogják hárítani.

martens kifejtette, hogy az államigazgatási és alkotmányreformot tovább kell folytatni, túllépve a jelenlegi csonka formán, amikor a tartományok és nyelvközösségek tanácsaiban a központi parlament tagjai foglalnak helyet, és a hatáskörök csak félig oszlanak meg a központi kormány és a létrejött helyi szervek között. „tovább kell lépünk a teljes szövetségi államforma felé, a hatáskörök és intézmények teljes szétválasztásával, - mondta. - e célból a kormány tanulmányi központot állított fel, amelynek feladata a reform további lépcsőinek kidolgozása javaslatok formájában.

a miniszterelnök sikeresnek ítélte a kormányzatnak azt a törekvését is, hogy a bérkorlátozások és az 5 százalékos munkaidőcsökkentések idej megtakarításait a vállalatok fordítsák új munkahelyek létrehozására.

mp/so már

13.31 150483 1565

--

1983.04.15.

sk0033 4 230 mtik1038

karl marx — konferencia - 4. /1.rész/

berlin, 1983. április 15. /mti/ - sem a marxi eszmék, sem az azokat megvalósító szocialista társadalmak, illetve társadalmi mozgalmak nem haladtak zökkenőmentes sima úton, és erre a jövőben sem számíthatunk. de az új társadalom mégis létrejött, és eredményei letagadhatatlan tények.

az „ellentábor, ideológusai és politikusai kezdettől fogva megkísérelték és megkísérlik elhallgatni, megcáfolni, eltorzítani, az élő mozgalmától elválasztani, vagy esetleg éppen kisajátítani a marxi eszméket, és - amióta csak léteznek a szocialista országok - arról beszélnek, hogy a marxi szocializmus érvényét veszítette, eltorzult, hogy a szocialista társadalmi rendszer olyan válságba került, amelyből nincs többé kiút. a mozgalom ennek ellenére létezett, a világ minden részében elterjedt, és elnyerte az emberek százmillióinak bizalmát. a mozgalom elleni támadások folyamatosak, és mindannyiszor megerősödnek, amikor a szocialista fejlődésben valóban felmerülnek nehézségek.

nos, marx sohasem idealizálta a jövőt és az élő mozgalmat. nemcsak tudta, hogy lehetségesek a mozgalomban rendkívül nehéz periódusok, de át is élt közülük néhányat. nehéz és hosszú történelmi harcra számított. nem tűzött ki határidőket és egyszer s mindenkorra érvényes kritériumokat az új társadalom számára. tudta, hogy a szocializmus társadalmát a jövő nemzedékei fogják megteremteni új feltételek és új viszonyok között.

a történelem ebben a tekintetben is őt igazolta. bebizonyosodott, hogy az új társadalom felépítéséért folytatott küzdelem olyan hosszan tartó történelmi korszak feladata, amelyben nemcsak az elmaradottságot kell felszámolni, hanem urrá kell lenni az ujonnan keletkező ellentmondásokon is. ezeket feltárni és megoldani csak akkor lehet, ha a marxista párt képes a körülmények elemzésével, a munkásosztály és a nép széles rétegeire támaszkodva olyan feladatokat kitűzni, amelyek megoldása lehetséges. /folyt./

bj/ge éb

14.09 150483 1979

Nw

--

sk0034 4 230 mtik1039

kar, marx — konferencia - 4. /2.rész/

a szocializmus építésének további előrehaladása függ attól is, hogy miként alakulnak a nemzetközi viszonyok, hogyan tudjuk megőrizni a világ békéjét, megállítani azt a féktelen fegyverkezést, amely riasztó veszélyeket idéz fel, és komoly anyagi erőket von el a békés építő munkától. ma joggal mondhatjuk: a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetben az emberiség létérdeke került szembe egy szűk monopolista csoport gazdasági és hatalmi érdekeivel és törekvéseivel. a népek mindegyikének az az érdeke, hogy határozottan lépjen fel a katonai erőfölényre törekvő agresszív monopolista csoport ellen. ez szükséges minden igazi cél: a szabadság, a demokrácia, az egyenjogúság, a jólét megteremtéséhez és megvalósításához. ezért határozottak a szocialista országok törekvései a fegyverkezés korlátozására; ezért követhető a szovjetunió békeprogramja, ezért helytállóak a varsói szerződés tagállamainak kezdeményezései európa és a világ békéjének és biztonságának megteremtésére.

a magyar szocialista munkáspárt és a magyar népköztársaság kormánya külpolitikai tevékenységében a békés egymás mellett élés lenini politikáját követi, ebben és minden más, az emberiség sorsát érintő kérdésben kész együttműködni minden társadalmi rendszerben élő békeszerető emberrel, társadalmi és politikai szervezettel, mozgalommal.

tisztelt barátaink, kedves elvtársak!

örülünk, hogy a marx-évforduló kapcsán éppen a német demokratikus köztársaság fővárosában szólhattunk néhány marxi gondolatról, mert marx - akinek eszméi egyetemesek - német volt; lenin által továbbfejlesztett tanításai német földön először ebben az országban, a német munkás-paraszt államban öltenek testet. engedjék meg, hogy pártunk baráti, elvtársi üdvözlését tolmácsoljam, és eredményes munkát, boldogságot, békét kívánjak a német szocialista egységpártnak, a német demokratikus köztársaságnak, az első szocialista német állam népének,, - mondotta sarlós istván.

bj/ge éb

14.12 150483 2000

Nur

..-

sk0035 4 230 mtik1040

usa-közel-kelet

bejrut, 1983. április 15. /mti/ - a damaszkuszi sajtó szoros összefüggést lát a reagan-terv megmentésére irányuló amerikai diplomáciai erőfeszítések és a kelet-libanoni fronton észlelt izraeli támadási előkészületek között. az al-baath című lap azzal vádolja az egyesült államokat, hogy erőszakhoz folyamodva próbálja keresztülvinni közel-keleti terveit. a tisin rámutat, hogy izrael olyan időpontban fokozza katonai provokációit a libanonban állomásozó szíriai csapatokkal szemben, amikor az egyesült államok és az arab reakció növekvő nyomásnak és fenyegetésnek veti alá a palesztinai felszabadítási szervezetet avégett, hogy a pfsz járuljon hozzá a reagan-terv elfogadásához, adjon felhatalmazást jordániának a palesztin nép képviselőjére. szíria az arab szolidaritásban, a szíriai-palesztin összefogásban látja az összeesküvés ellenszerét, kész mozgósítani valamennyi erőforrását, és kész befogadni mindazokat a harcosokat, akik szembe kívánják szállni az arab reakció által támogatott amerikai-izraeli törekvésekkel - hangsúlyozza a damaszkuszi kormánylap.

a libanoni fővárosban ellentmondó értesülések keringenek george shultz amerikai külügyminiszter küszöbönálló közel-keleti körútjáról. egyes hírek szerint amerikai részről shultz parafálja az izraeli-libanoni egyezményt, amelynek „végső részleteit”, a tárgyalásokba személyesen bekapcsolódott philip habib elnöki megbízott tisztázza a két ország vezetőivel. más források szerint shultz elsődleges célja a reagan-terv útjában álló akadályok elhárítása, ezért iktatja utitervébe libanonon és izraelen kívül jordániát, egyiptomot, szaúd-arábiát és esetleg szíriát is. bejrutban tartja magát a vélemény, hogy washington a jordániai-palesztin tárgyalások kudarca után most a libanoni kérdés gyors megoldásával szeretné megteremtteni a kedvező légkört a reagan-terv arab és palesztin elfogadtatásához. shultz, mint emlékeztetés, nyilvánosan arra buzdította az arab államokat, hogy vonják meg a pfsz-től a palesztin nép képviselőjének jogát, és adjanak tárgyalási felhatalmazást husszein jordániai királynak.

habib az amin gemajel libanoni elnökkel folytatott csütörtök esti megbeszélését követően izraelbe érkezett.

bz/so éb

14.17 150483 2228

Nur

..-

sk0036 4 300 mtik1041

angola-namibia

Luanda, 1983. április 15. /mti-reuter/ - angola továbbra is érdekelt a dél-afrikával való tárgyalásokban, de soha nem fog elfogadni olyan békét, amely nem vezet igazságos rendezéshez namibiában - jelentette ki roberto de almeida, az angolai mpla-munkapárt politikai bizottságának póttagja.

az angol angolai hírgyűzőség által idézett nyilatkozatban a politikai hangsúlyozta: mindenképp azt akarják elérni, hogy a dél-afrikai csapatok kivonuljanak az angolai népi köztársaság területéről, és a pretoriai kormányzat kössön tüzszünetet a namibia függetlenségéért küzdő swapo felszabadítási mozgalommal.

ugyanakkor venancio da mouro angolai külügyminiszter-helyettes felkérte franciaországot, hogy ne lépjen ki a nyugati államokból álló összekötő csoportból, amely a namibiai rendezés ügyében fejt ki diplomáciai erőfeszítéseket. /a csoport többi tagja: az egyesült államok, nagy-britannia, az nszk és kanada./

az angolai diplomata közlése szerint lionel jospin, a francia szocialista párt első titkára a szocialista internacionálé minap portugáliában lezajlott kongresszusa idején jelezte, hogy párizs azt fontolgatja: kilép a csoportból. a külügyminiszter-helyettes sajnálatosnak mondta, hogy az összekötő csoportban a kezdeményezést mindinkább az egyesült államoknak engedik át.

rg/dj ku fn

14.24 150483 1347

--

sk0037 4 300 mtik1042

japán-amerikai együttműködés

tokió, 1983. április 15. /mti/ - japán javasolni fogja az egyesült államoknak közös légi hadgyakorlatok tartását a dél-koreában állomásozó amerikai erőkkel, beleértve az ott telepített f-16-os vadászgépeket. tokiói hadügyminisztériumi források pénteken közölték, hogy - amennyiben minden rendben megy - a közös manőverek még ebben az évben megkezdődhetnek.

nm Nemzetvédelmi hivatali

mint megfigyelők rámutatnak: mindez 180 fokos fordulatot jelentene a hadügyminisztérium korábbi, a parlamentben kinyilvánított álláspontjához képest. ez ugyanis azt tartalmazta, hogy a japán önvédelmi erők soha nem folytatnak közös hadgyakorlatokat a dél-koreában lévő amerikai erőkkel, s akkor is elutasítanak ezt, ha washington indítványozná. emögött pedig az húzódozott meg, hogy elkerüljék japán esetleges belesodródását bármifajta, a koreai-félszigeten végbemenő háborúba, illetve katonai akcióba.

Nemzetvédelmi hivatal

most viszont a források szerint az állítólagos távol-keleti szovjet fegyverkezés miatt a kormány szükségesnek tartja a dél-koreában elhelyezett f-16-osokkal való együttes hadgyakorlatok folytatását. továbbá az önvédelmi erők azt a nézetet vallják, hogy a szóban forgó közös manőverek egyben az f-16-osok japánban történő telepítésének előkészületeit szolgálják. mint ismeretes, a kormány beleegyezett abba az amerikai követelésbe, hogy - a szovjet „veszély” miatt - az aomori prefektúrában lévő misavai támaszponton 1985-től a nukleáris csapásmérésre alkalmas gépekből mintegy ötvenet helyezzenek el.

időközben tokióban folytat tárgyalásokat paul thayer amerikai hadügyminiszter-helyettes. a japán kormánypolitikuskokat a fegyverkezési erőfeszítések fokozására szólította fel, s átadta tanikava kazuonak, a nemzetvédelmi hivatal államminiszterének a caspar weinberger által küldött, „mielőbbi”, washingtoni látogatásra szóló meghívást.

pl/dj
14.27 150483 1869

--

sk0038 4 230 mtik1043

wilson—szolomencev

moszkva, 1983. április 15. /mti/ - mihail szolomencev, az szkp kb pb póttagja, az oszszszk minisztertanácsának elnöke pénteken moszkvában találkozott harold wilsonnal, a nagy-britannia-szovjetunió társaság tiszteletbeli elnökével, volt brit miniszterelnökkel és a kíséretében lévő küldöttséggel.

a találkozón szolomencev beszámolt a szovjetunióban folyó békés építő munkáról, arról, milyen erőfeszítéseket tesz a szovjetunió európa és a világ békéje érdekében. a felek különös figyelmet szenteltek a szovjetunió és a többi szocialista ország konstruktív békekezdeményezéseinek. hangsúlyozták, mennyire fontos a különböző

nm

országok és társadalmi erők együttműködése a nemzetközi légkör javítása szempontjából.

a megbeszélésen szolomencev és a brit vendégek megállapították, hogy ebből a szempontból nagy jelentősége lenne a szovjet-brit kapcsolatok egészséges alapon történő fejlesztésének is. harold wilson és a kíséretében levő küldöttség állást foglalt a párbeszéd politikájának megvalósítása, a szovjetunió és nagy-britannia kapcsolatainak fejlesztése mellett s hangsúlyozta, hogy ennek érdekében sokat tesz a nagy-britannia-szovjetunió társaság.

hj/so éb

14.34 150483 1215

-. -

sk0039 4 230 mtik1044

osztrák belpolitika /1.rész/

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1983. április 15. /mti/ - ausztriában minden jel szerint folytatott zenitjén a választási kampány. a hátralevő egyetlen jelentős esemény, a két fő rivális - kreisky kancellár és az ellenjelölt dr. alois mock - televíziós párviadala már nem valószínű, hogy lényeges eltérést eredményezhet az április 24-én esedékes parlamenti választások kimenetelében. a tv-vita legfeljebb abban segíthet, hogy a mintegy 25-40 ezer főre becsült ingadozó választó döntésre jusson. a 72 éves szocialista párti kormányfő csütörtöki nyilatkozata szerint a választók zöme már tud van ezen, meghozta döntését -, ha nem tudni is egyenlőre, hogy melyik párt javára.

a felső-stájerországi iparvidéken, kapfenbergben tartott választási beszédében a kancellár ígéretet tett az állami szektor további - megkülönböztetett - támogatására, és szólt azokról az erőfeszítésekről is, amelyekkel az osztrák szocialista párt a jövőben is biztosítani igyekszik a teljes, vagy a megközelítőleg teljes foglalkoztatást. a nemzetközi méretű gazdasági válság főleg az említett iparvidéken - és ott is elsősorban a fiatal munkavállalók körében - érezteti hatását. kreiskyék számára legfeljebb morális-politikai előnyt jelent az a közismert tény, hogy a szocialista párti kormány valamennyi elődjénél többet tett a szakmunkásképzés fejlesztése érdekében. /folyt./

sz/jp éb

14.47 150483 1435

Nm

-. -

sk0040 4 230 mtik1045

osztrák belpolitika /2.rész/

hét-nyolc nappal a választások előtt sajátos labda adogatás figyelhető meg a leginkább érintett három politikai párt között. az abszolút győzelemükben csak óvatosan bizakodó szocialisták nem titkolják, hogy ha nem sikerül folytatniuk a 13 éve tartó sikersorozatot, akkor - a hosszú egyeduralom után - a kisebbik rosszat választják, és az osztrák szabadság párttal vállalnak koalíciót. a kedvezményezett helyzetbe került fő egyenlőre úgy tesz, mintha számára mindegy lenne, hogy kívül lép házasságra, valójában azonban alig várja a szocialisták koalíciós ajánlatát. az ország második legnagyobb politikai pártja, az osztrák néppárt /övp/ ebben a helyzetben nem tehet mást, mint hogy masszív, nem ritkán demagóg támadásokkal gyengíteni igyekszik a kormánypárt választási esélyét, megpróbálja kibillenteni a szocialistákat közel másfél évtizedes egyeduralmi helyzetükből.

megfigyelők egybehangzó véleménye szerint a három párt választási szereplését és későbbi viszonyát a nagyobbik környezetvédő párt, az „ausztriai egyesült zöldek /vgö/„ bukása, vagy talpon maradása befolyásolhatja. az osztrák választási törvények szerint ugyanis, ha valamely alakulatnak sikerül alapmandátumot szerezni a fővárosban, akkor a „hulladék,, vagy maradék szavazatok alapján még további három, sőt esetleg négy mandátum birtokába is juthat. ha tehát a zöldek bécsben megkapják egyetlen képviselői helyüket, akkor könnyen veszélybe kerülhet a kreisky-párt abszolút többsége.

sz/jp éb

14.54 150483 1521

Nm

-. -

sk0041 4 230 mtik1046

izraeli berepülés

bejrut, 1983. április 15. /mti/ - pénteken ismét nagyszámu izraeli harci repülőgép folytatott tartós felderítő tevékenységet libanon légterében. az előző napi berepülésekben, füstbombák bevetésével, hangrobbanásokkal kísért szimulált légitámadásokban legalább ötven vadászbombázó vett részt. kelet-libanonban az ismétlődő provokációk miatt pénteken is érvényben volt az izraeli csapatokkal szemben álló sziriai és palesztin erőknél elrendelt legmagasabb fokú készültség.

közben philip habib amerikai elnöki megbízott pénteken az izraeli-libanoni egyezménytervezetről folytatott megbeszélést jeruzsálemben begin miniszterelnökkel, samir külügy- és arensz hadügyminiszterrel.

bs/dj éb

15.22 150483 0728

--

sk0042 4 230 mtik1047

nszk - spd

bonn, 1983. április 15. /mti/ - a német szociáldemokrata párt előreláthatóan 1983 novemberében tartja meg rendkívüli kongresszusát, amelyen dönteni fog az amerikai rakéták nszk-beli telepítésével kapcsolatos végleges álláspontjáról - jelentette be hans-jochen vogel, az spd parlamenti frakciójának elnöke a hamburgi abendblatt szombati számának adott nyilatkozatában.

a kongresszust azért kívánják novemberben megtartani, hogy az spd még a decemberre tervezett telepítés előtt hallathassa a hangját.

a szociáldemokrata vezető megerősítette pártjának azt a követelését, hogy a genfi amerikai-szovjet tárgyalásokon el kell érni a szovjet rakéták leépítését és az amerikai rakéták telepítésének feleslegessé tételét.

az spd a novemberi kongresszuson a genfi tárgyalások addigi állásának figyelembevételével dönt majd - mondta hans-jochen vogel.

fkj/hn éb

16.13 150483 0905

--

sk0043 4 230 mtik1048

pérez de cuellar - unita ügy

new york, 1983. április 15. /taszsz/ - javier pérez de cuellar, az ensz-főtitkára az elmúlt hetekben felvette a kapcsolatot azokkal a kormányokkal, amelyeknek lehetőségük van közreműködni az angolai kormányellenes erők által elrabolt csehszlovák állampolgárok szabadon bocsátásának kieszközlésében.

a világszervezet főtitkárának szóvivője csütörtökön new yorkban közölte: pérez de cuellar aggodalmát fejezte ki a csehszlovák állampolgárok, köztük asszonyok és gyermekek helyzete miatt. a főtitkár - tette hozzá a szóvivő - szükségesnek tartja a foglyok mielőbbi kiszabadulását.

ág ku fn

16.32 150483 0643

--

sk0044 4 230 mtik1049

marx károly konferencia - 5

berlin, 1983. április 15. /mti/ - az egyesült államok latin-amerikai agressziós politikáját ítélte el pénteken elhangzott felszólalásában a perui, a chilei és a hondurasi kommunista párt, valamint a mexikói szocialista egységpárt képviselője.

volodia teitelboim, a chilei kp politikai bizottságának tagja megállapította, hogy hazájában a fasiszmus teljes katasztrófához vezetett. rigoberto padilla, a hondurasi kp központi bizottságának főtitkára arról számolt be, hogy hazáját más országokkal szemben

tu

támaszpontul használják fel az ellenforradalmi bandák. hondurasban hemzsegnek az amerikai katonai tanácsadók és a chilei és izraeli „szakértők”, akik akciókat szerveznek a forradalmi mozgalmak letörésére.

kenneth kvist a svéd baloldali párt-kommunisták pártvezetősége titkárságának tagja a jelenkorban a marxizmus ideológiai feladatául jelölte meg egy nemzetközi stratégia kidolgozását a transznacionalista tőke növekvő hatalmával szemben.

phoumi vongvichit, a laoszi népi forradalmi párt kb politikai bizottságának tagja, miniszterelnök-helyettes hangoztatta, hogy a hazájában jelentkező nehézségek és akadályok ellenére pártja a jövőben is hiven ragaszkodik a marxizmus-leninizmushoz, sohasem engedi meg, hogy balra vagy jobbra térítsék el. laosz a szovjetunió vezette szocialista országokra támaszkodik - mondotta.

chea sim, a kambodzsai népi forradalmi párt kb politikai bizottságának tagja a haladó erők támogatását kérte ahhoz, hogy délkelet-ázsia a béke és az együttműködés övezetévé váljon.

a palesztinai kommunista párt és az iraki baath párt képviselői állást foglaltak a közel-keleti feszültség megszüntetése, egy igazságos és tartós béke megteremtése mellett.

bj/hi éb

17.30 150483 1761

--

sk0045 4 230 mtik1050

olajfolt - zsákutcában a tárgyalások

kuvait, 1983. április 15. /mti-reuter/upi/ap/dpa/ - a nyolc öböl menti ország miniszterei pénteken lefújták értekezletüket, amelyet a perzsa-öböl vizét elborító olajfolt felszámolásának megvitatására hívtak össze. a szerda óta tartó konzultációk után sem tudtak olyan megállapodást elérni, amely elfogadható lett volna mind irak, mind irán számára.

bár irán beleegyezett abba, hogy az öbölmenti országok közös erőfeszítéseket tegyenek az olajfolt eltávolítására, elutasította, hogy tüzszünetet kössön irakkal. irán kész lett volna elfogadni egy olyan közös nyilatkozatot, amely fegyvermentes övezetet biztosítana a szennyeződés megszüntetésén munkálkodó nemzetközi szakértői csoportnak. irak azonban csak akkor lett volna hajlandó segíteni, ha irán elfogadja a bagdadi tüzszüneti ajánlatot.

az olajszenyveződés jelentések szerint a perzsa-öböl több mint kétharmadát borította már el.

te ai pi

17.59 150483 0963

--

sk0046 4 230 mtik1051

reagan

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 15. /mti/ - az elnök két legközelebbi tanácsadója szerint ronald reagan ismét jelöltetni fogja magát pártja részéről az 1984-es elnökválasztásokon. a gazdasági helyzet lassu javulásával reagan népszerűségi mutatója is újra emelkedik.

james a. baker, a fehér ház személyzeti vezetője kijelentette, hogy reagan ugyan csak az ősszel, valamikor szeptemberben óhajt nyilatkozni szándékairól, de bejelentése „országszerte szívmengetősen hat majd csodálóira”. edwin meese, reagan miniszteri rangú személyes tanácsadója pedig újságíróknak jelentette ki: „ha reagannak ma kellene döntenie, minden bizonnyal jelöltetné magát”.

a the washington post az abc televízióval közösen április elején újabb közvéleménykutatást végzett, amelynek eredményei - a reagan ellen elkövetett merénylet óta első ízben - kedvezőek az elnök szempontjából. a megkérdezett amerikaiak szerint a republikánus elnök, ha most tartanának választásokat, felülkerekedne két legerősebb demokrata kihívójával - walter mondale-lel és john glennel szemben. emellett reagan elnöki teljesítményének értékelése hosszú idő óta először pozitív: a megkérdezettek 49 százaléka helyesli, s csak 47 százaléka tartja elfogadhatatlannak ezt a teljesítményt.

a népszerűségi mutató sajátos módon az egyetlen, amely kedvező az elnök számára. a megkérdezett amerikaiak többsége a konkrét kérdésekhez érve ellenzi reagan politikáját. kettő az egy arányban úgy érzik, hogy reagan elnöksége idején romlottak az életviszonyok, a többség szerint nőtt az atomháborús veszély, s reagan terve a kozmikus szuperfegyver kifejlesztésére nem a fegyverkezési hajsza lassítását, hanem annak fokozását fogja előidézni. a kormány rendkívül erőteljes kampánya ellenére tíz megkérdezett amerikai közül nyolc a nukleáris fegyverek befagyasztása mellett van.

tu

tu

1983.04.15.

az amerikai elemzőket ilyen körülmények között természetesen gondolkodóba ejti, mi okozza reagan népszerűségének viszonylagos növekedését. a the washington post két tényezővel magyarázza ezt a tendenciát: a gazdasági teljesítmény legutóbbi hónapokban kezdődött javulásával és a demokrata párti ellenzék folytatódó megosztottságával, amely oda vezet, hogy „nem képesek kihasználni az elnök által elkövetett hibákat,,.

... br/hn éb

18.15 150483 2336

--

sk0047 4 230 mtik1052

arafat-sajtóértekezlet /1.rész/

pék miklós, az mti tudósítója jelenti:

szófia, 1983. április 15./mti/ - a palesztin-jordániai tárgyalások folytatásáról, az arab liga rendkívüli csúcsertekezletének elhalasztásáról és szófiai megbeszéléseiről nyilatkozott jasszer arafat, a pfsz végrehajtó bizottságának elnöke pénteki szófiai sajtóértekezletén. arafat todor zsvikov bolgár párt és államfő meghívására baráti munkalátogatásra érkezett bulgáriába.

- nem szakadt meg a palesztin-jordániai párbeszéd. egyik fél sem csapta be az ajtót, a megbeszéléseket később folytatjuk - jelentette ki jasszer arafat, emlékeztetve rá, hogy a palesztinai-jordániai viszony „különleges,,. arafat utalt rá, hogy a palesztinai nemzeti tanács korábban határozatot hozott a palesztina és jordánia közötti konföderációról.

a pfsz vb elnöke közölte, hogy a ii.hasszán marokkói király által korábban javasolt és e hét végére tervezett rendkívüli arab csúcsertekezletet két héttel elhalasztották. arafat erről csütörtökön tuniszbán állapodott meg hasszán királlyal. a rendkívüli csúcsertekezleten a legújabb események fényében kívánják megvitatni a közel-keleti helyzetet. a cél a tavaly szeptemberi fezi találkozón elfogadott megállapodás konkretizálása.

arafat rámutatott, hogy a palesztinai népet és a forradalom ügyét az utóbbi időben különösen elkeseredett támadások érik az imperialista és a cionista erők részéről. megismételte, hogy a reagan-terv elveti a palesztinai nép önrendelkezési jogát és ezért elfogadhatatlan a pfsz számára. hangsúlyozta, hogy a közel-keleti probléma igazságos, átfogó és tartós rendezése elképzelhetetlen a

th

1983.04.15.

palesztinai arab nép törvényes nemzeti jogai, köztük az önrendelkezéshez és az önálló államalapításhoz való jogának érvényesítése nélkül. támogatásáról biztosította azt a korábbi szovjet javaslatot, hogy minden érdekelt fél, köztük a pfsz részvételével hívjanak össze nemzetközi konferenciát a közel-keleti probléma rendezésére. /folyt./

ék/h1 éb

18.21 150483 2000

--

sk0048 4 230 mtik1053

afgán - pakisztáni

genf, 1983. április 15./mti-reuter/ - diego cordovez, az ensz főtitkárának különmegbízottja genfben a hét folyamán összesen öt alkalommal találkozott az afgánisztáni-pakisztáni tárgyalások második fordulóján résztvevő afgánisztáni, illetve pakisztáni küldöttséggel. a különmegbízott közvetítésével hétfőn kezdődött a pakisztánban tartózkodó afgánok sorsával kapcsolatos, kétértelmű tervezett tanácskozás.

a szomszédos országokban élő afgán állampolgárok helyzetének tárgyalások útján történő rendezését afgánisztán javasolta. az afgán vezetés ugyanis kívánatosnak tartaná, ha mielőbb megszűnnének a pakisztán területéről kiinduló ellenforradalmi támadások.

ág ai pi

18.25 150483 0713

th

--

1983.04.15.

sk0049 4 230 mtik1054

arafat-sajtóértekezlet /2.rész/

a pfsz vb elnöke kiemelte, hogy gyökeresen hibásnak bizonyultak azok az imperialista és cionista számítások, amelyek arra alapozták, hogy a pfsz csapatainak bejűrtből való távozásával véget ér a palesztin forradalom. arafat emlékeztetett rá, hogy a palesztin harcosok a libanoni haladó erőkkel válllvetve 79 napon át visszaverték a legkorszerűbb amerikai fegyverekkel felszerelt izraeli támadásokat. a pfsz nem fejezte be fegyveres harcát, csupán az elmúlt három hónapban 355 fegyveres akciót hajtottak végre a megszállt területeken. - nincs olyan erő, amely megadásra készíthetné a palesztinai forradalmi erőket. nem engedünk a nyomásnak és az erőszaknak - mutatott rá arafat, éles szavakkal ítélve el a megszállt területeken folytatódó kegyetlenkedéseket.

szófiai megbeszéléseiről a pfsz vb elnöke elmondta, hogy azokra olyan időpontban került sor, amikor a palesztin probléma, a közel-keleti helyzet általában nehéz, sorsdöntő szakaszához jutott. méltatta a jól fejlődő palesztin-bolgár kapcsolatot, amelynek jeleként pénteken szófiában megnyitotta a pfsz képviselőtének új székházát. todor zsvkovval folytatott tárgyalásait pozitív, konstruktív légkörűnek és szívélyesnek nevezte.

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

a ctk szófiai tudósítójának kérdésére arafat elmondta, hogy az eredeti tervvel ellentétben szófiából nem prágába repül, hanem visszautazik tuniszba, majd algériába készül. prágai látogatására, amely eredetileg április 18-ra volt egyeztetve, egy későbbi időpontban kerül sor.

a szíriai hírgyűnökség tudósítójának hafez asszaddal való esetleges találkozója iránt érdeklődő kérdésére azt válaszolta, hogy ezt asszadtól tudakolja. egyébként - tette hozzá - a pfsz harcosai 79 napig egyedül álltak ellen az izraeli támadásoknak.

ék/hi éb

18.25 150483 1897

--

1983.04.15.

sk0050 4 230 mtik1055

wayne smith - kuba-usa

washington, 1983. április 15. /ips/ - „nemcsak nemzeti érdekeinkkel ellentétes, hanem teljesen értelmetlen is, hogy állandóan elutasítunk minden kapcsolatfelvételt kubával,, - jelentette ki csütörtökön wayne smith, az egyesült államok volt havannai képviselője.

a diplomata, akit 1982-ben váltottak le tisztségéből, mert bírálta reagan elnök kubával kapcsolatos politikáját, a john hopkins egyetem rendezvényén szólalt fel. sürgette, hogy a washingtoni vezetés vonja be kubát a közép-amerikai kérdéskörrel folytatandó megbeszélésekbe.

„az egyesült államoknak fel kell adnia azt a törekvését, hogy eltérítse kubát marxista-leninista irányvonalától, vagy külpolitikai célkitűzéseinek feladására kényszerítse,, - vélte wayne smith. szerinte a kétoldalú megbeszéléseket olyan témák tisztázásával kellene kezdeni, mint például a guantanamoi amerikai támaszpont visszaadása kubának, vagy a kölcsönös rádiópropaganda beszüntetése.

a rendezvényen felszóllalt ramon sanchez parodi, kuba washingtoni képviselőtének vezetője is. megerősítette, hogy kuba érdekelt az egyesült államokkal való, építő szellemű párbeszédben.

kj pi

18.37 150483 1179

--

sk0051 4 230 mtik1056

pápa - csehszlovákiai látogatás

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

belgrád, 1983. április 15. /upi/ - ii. jános páp pápa június 21. és 26. között látogatást tesz csehszlovákiában - jelentette pénteken prágából a tanjug jugoszláv hírgyűnökség. a látogatásra a pápa kérésére kerül sor, azzal a céllal, hogy részt vehessen a prágai nemzetközi békekonferencián. ennek hivatalos neve „konferencia a békéért és az életért, az atomháború ellen,,.

te

kül

- 42 -

1983.04.15.

a tanjug - a upi szerint - további részleteket nem közölt, csak annyit, hogy az értesülés prágából származik.

csehszlovákiai útja előtt ii. jános pál - mint ismeretes - szülőhazájába, Lengyelországba látogat.

x x x

/dpa/ - a dpa jelentése szerint vatikáni körök „számukra teljében ujnak,, neveztek a pápa csehszlovákiai látogatásáról szóló hírt.

kf ai pi

18.50 150483 0908

--

sk0052 4 230 mtik1057

rövid hírek

szófia: zsvkov-toure

a bolgár-guineai kapcsolatokról és időszerű nemzetközi kérdésekről tárgyalt pénteken szófiában todor zsvkov, a bkp kb főtitkára, a bolgár államtanács elnöke el hadj abdoulaye touré guineai külügyminiszterrel, aki hivatalos baráti látogatáson tartózkodik bulgáriában. grisa filipov miniszterelnök a gazdasági együttműködés eredményeit és további lehetőségeit tekintette át a guineai külügyminiszterrel.

kuba - szovjetunió

havanna, 1983. április 15. /mti/ - fidel castro ruz, a kubai államtanács elnöke, miniszterelnök csütörtökön havannában fogadta ivan arhipovot, a szovjet minisztertanács elnökének első helyettesét. a találkozáson áttekintették a két ország kapcsolatainak helyzetét, elsősorban kuba és a szovjetunió gazdasági együttműködésének fejlődését. arhipov, aki egyben társeelnök a szovjet-kubai gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottságnak, a bizottság havannában tartott 13. ülésén vezette a szovjet delegációt.

gromiko - indiai nagykövet

tu

kül

- 43 -

1983.04.15.

moszkva, 1983. április 15. /mti/ - andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, külügyminiszter pénteken moszkvában fogadta az indiai köztársaság moszkvában akkreditált nagykövetét. a találkozót a diplomata kérte.

a nagykövet átadta indira gandhi elnöknek jurij andropovhoz, az szkp kb főtitkárához intézett üzenetét.

a meleg, baráti légkörű megbeszélésen a felek véleményt cseréltek a szovjet-indiai kapcsolatok helyzetéről, valamint néhány kölcsönös érdeklődésre számot tartó nemzetközi kérdésről.

pristina

belgrád, 1983. április 15. /mti/ - a vecsernje novosztii című belgrádi esti lap beszámolója szerint csütörtökön este erős robbanás történt pristinán, koszovo tartomány székhelyén. az egyelőre ismeretlen eredetű robbanás jelentős anyagi károkat okozott. az ügyben vizsgálat indult. pénteken délelőtti tűz ütött ki a város központi postahivatalában, s megszakadt a telefonösszeköttetés pristina és belgrád között. a tűz kitörésének okait különbizottság vizsgálja.

kd kr go ék ai pi

19.00 150483 2121

--

sk0053 4 230 mtik1058

gromiko-bishop

moszkva, 1983. április 15. /mti/ - andrej gromiko, az szkp kb pb tagja, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének első helyettese, külügyminiszter pénteken megbeszélést folytatott maurice bishoppal, az új jewel mozgalom pártja kb pb elnökével, grenadai miniszterelnökkel. bishop a koreai ndk-ban tett látogatását követően utban hazafelé állt meg a szovjetunióban.

gromiko és bishop aggodalommal szólt arról, hogy az egyesült államok imperialista köreinek politikája következtében tovább éleződik a nemzetközi helyzet, feszültség és konfliktusgócok alakulnak ki a világ különböző térségeiben. ezzel összefüggésben hangsúlyozták, hogy a háborus veszély elhárítása és a nemzetközi légkör egészségesebbé tétele érdekében valamennyi békeszerető államnak további erőfeszítéseket kell tennie.

tu

a szovjet külügyminiszter részletesen ismertette a szovjetunió békejavaslatait, valamint a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének prágai tanácskozáson elfogadott javaslatokat. bishop nagyra értékelte ezeket a javaslatokat, és országa nevében teljes támogatásáról biztosította azokat.

a két politikus különös figyelmet szentelt a közép-amerikában és a karibi-térségben kialakult veszélyes helyzetnek. határozottan elítélték az imperialista beavatkozási kísérleteket nicaragua, grenada és más államok ellen, újlag megerősítették, hogy támogatják a latin-amerikai országok egy csoportjának javaslatát, mely szerint közép-amerika problémáinak megoldására politikai eszközökkel kell törekedni az egyenjogú párbeszéd alapján. szovjet részről megértéssel és egyetértéssel találkoztak grenada és a karibi-térség más államainak erőfeszítései, hogy az övezetet a béke, függetlenség és haladás térségévé változtassák.

mindkét részről meglepéssel állapították meg, hogy eredményesen fejlődik az együttműködés és a baráti kapcsolat a szovjetunió és grenada között.

kr/hi ai pi

19.07 150483 1924

--

sk0054 4 230 mtik1059

dali-megnyitás /lásd. mtik1012.sz.hirünket/

madrid, 1983.április 15./mti/ - salvador dali 400 művét bemutató, mindeddig legnagyobb szabású kiállítása nyílt meg pénteken délután a madridi modern művészetek muzeumban. a művész betegségére hivatkozva távol maradt az eseményről, annak ellenére, hogy a kiállítást megnyitó jános károly király felajánlotta különgépét dali madridba utazásához.

a tárlaton dali 1914-től napjainkig készített képei, szobrai, ötvösmunkái láthatók, közöttük „az álomherceg”, című, jános károlyról készített portréja is.

ai/hi pi

19.08 150483 0581

tu

--

sk0055 4 230 mtik1060

usa - katonai segélyek

istanbul, 1983. április 15. /reuter/ - bülend ulusu török miniszterelnök pénteken kijelentette, hogy az országnak szánt amerikai katonai segítség bármiféle csökkentése hátrányosan befolyásolná a nato katonai erejét a világ ezen térségében.

a fehér ház 1984-re 740 millió dolláros katonai segélyt indítványozott törökország számára, de jólétesült források kétklik, hogy a kongresszus jóváhagyná az összeget. görögországban az ankarának folyósítandó katonai segély 450-ről 740 millióra dollárra tervezett emelése heves ellenérzést keltett. andreas papandreu athéni miniszterelnök a minap azt jósolta, hogy a segély ilyen arányu növelése kedvezőtlen hatást gyakorolna a görögországban lévő amerikai támaszpontok jövőjéről folytatott tárgyalásokra.

xxx

singapore, 1983. április 15. /upi/ - paul wolfowitz amerikai külügyi államtitkár pénteken megígérte: országa thaiföld számára biztosítja az ahhoz szükséges tüzerőt, hogy bangkok „megfelelő nyomást fejthessen ki vietnamra”, és a kambodzsában tartózkodó vietnámi önkénteseket távozásra bírja. a singaporeban tartózkodó államtitkár közölte, hogy az egyesült államok e cél érdekében az idei 66 millióról jövőre 99 millió dollárra emeli a thaiföldnek nyújtott közvetlen katonai segélyt.

ml ai pi

19.26 150483 1302

--

sk0056 4 230 mtik1061

olasz belpolitika - craxi

róma, 1983.április 15. /mti/ - az olasz szocialista párt vezetőségi ülésén bettino craxi főtitkár az okp és az oszp közeledéséről úgy nyilatkozott, hogy az logikus következménye a milánói pártkongresszuson indult párbeszédnek.

sajnálkozását fejezte ki azonban „a nem helyénvaló és célzatos értelmezések”, miatt.

tu

craxi lényegében válasz nélkül hagyta az okp központi bizottsága által a múlt héten ajánlott közös választási stratégia lehetőségét. erről, feltehetőleg, a jövő héten ejt majd szót a szocialista párt, a központi bizottság ülésén.

kir/hi pi

19.32 150483 0612

--

sk0057 4 300 mtik1062

kreisky - közel-kelet

bécs, 1983. április 15. /dpa/upi/reuter/ - izrael a világ legnagyobb békebontója - jelentette ki pénteken bécsi sajtóértekezletén bruno kreisky osztrák kancellár. az osztrák kormányfő szerint, aki tel-aviv politikáját nyugati szemszögből bírálta, az izraeli kormány szélsőséges, a tárgyalásokat elutasító irányvonala az „arab radikálisok”, kezére játszik, ugyanakkor gyengíti az arab világ mérsékelt erőit és washington közel-keleti pozícióit.

„izrael igazi militarista állam, de militarizmusát nem koronázta siker. ezt bizonyítja az is, hogy a libanoni háború semmi hasznára sem volt, - mondotta kreisky. a kancellár szerint az izraeli politikára az egyesült államoknak és a pfsz mérsékelt erőinek közös béketerv kidolgozásával kellene válaszolniuk.

„a közel-keleti válság jelenleg olyan méreteket öltött, amely komoly aggodalomra ad okot, - mondotta kreisky.

kf ai pi

20.12 150483 0929

--

sk0058 4 230 mtik1063

usa - nszk

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1983. április 15. /mti/ - a kelet-nyugati viszony kérdéseiről, a fegyverzetkorlátozás küszöbönálló döntő hónapjairól, a williamsburgi csúcstalálkozón napirendre tűzendő világgazdasági és politikai kérdésekről tárgyalt pénteken washingtonban ronald reagan amerikai elnök helmuth kohl nyugatnémet kancellárral. kohl genschler külügyminiszter kíséretében érkezett csütörtökön este az amerikai fővárosba, s előbb shultz külügyminiszterrel, majd bush alelnökkel vitatta megugyanazeket a kérdéseket.

a két és félórás fehér házi eszmecsere közép-európai idő szerint a késő esti órákban ért véget, ezért annak tartalma csak szombaton válik ismeretessé. a fehér ház magas állású beosztottjai azonban előzetesen is elismerték, hogy a fő megbeszélőnivalók egyikében, a kelet-nyugati gazdasági kapcsolatok fontosságának értékelésében távolról sincs egyetértés az elszigetelődései politikát folytató amerikai kormányzat és a kelet-nyugati kereskedelemben gazdaságilag sokkal inkább érdekelt nszk között.

amerikai szemszögből azonban ennek a találkozásnak a fő problémája a fegyverzetkorlátozási óraegyeztetés volt: azaz lényegében a nyugatnémet támogatás biztosítása az amerikai rakéták Európába telepítéséhez. a kohl-kormány az amerikai értékelés szerint „teljes mértékben és maradéktalanul”, helyesli ezt a lépést. valójában a nyugatnémet vendégnek számolnia kell otthoni szociáldemokrata ellenzékével és a genfi megegyezést követelő közvéleménnyel.

washington mégis a nyugat egységének demonstrációját tartja a találkozó legfontosabb céljának, s mint egy magasrangú fehér házi beosztott szavaiból kitűnik, arra hivatkozik partnerei előtt, hogy „az összetartás demonstrálása a legjobb mód”, a szovjetek engedményeinek kieszközlésére a genfi tárgyalásokon.

reagan pozícióját jelenleg erősíti, hogy csütörtökön a szenátus háromhónapos ellenkezés után mégiscsak jóváhagyta kenneth adelman kinevezését a fegyverzet-ellenőrzési és leszerelési hivatal élére, s ezt a szavazást a kormány szívesen tekintette „bizalmi szavazásnak”, egész fegyverzetkorlátozási kurzusa felett, másfelől az elnök és a nyugati egység zavartalansága ellen szól, hogy a képviselőház csaknem bizonyosan ragaszkodni fog a nukleáris fegyverek befagyasztására vonatkozó határozathoz. a törvényhozás tehát egy olyan kérdésben „fogta meg”, a kormányt, amely helmuth kohlban is nyugtalan gondolatokat ébreszthet.

br/hi ai pi

20.19 150483 2487

--

sk0059 4 230 mtik1064

kampelman

brüsszel, 1983. április 15. /mti-dpa/upi/ - az egyesült államok továbbra sem tartja kielégítőnek a semleges államok javaslatát, amelyet a madridi találkozó zárónyilatkozatának szövegére tettek - jelentette ki brüsszeli sajtóértekezletén max kampelman amerikai küldöttségvezető.

kampelman szerint sem a biztonsági kérdésekben, sem az emberi jogok területén nem kielégítő a semlegesek tervezete. az amerikai fődelegátus szeretné, ha a 16 nato-állam a konferencia keddi folytatásáig közös álláspontot tudna kialakítani a dokumentumról. genschel nyugatnémet külügyminiszter egy árnyalattal pozitívabban vélekedik a semlegesek tervezetéről.

kj ai pi

20.21 150483 0683

sk0060 4 230 mtik1065

szvsz - vége

nicosia, 1983. április 15. /mti, taszsz/ - a ciprusi fővárosban pénteken véget ért a szakszervezeti világszövetség főtanácsának 35. ülészsaka, a világ 72 országát képviselő küldöttek megvitatták az szvsz részvételét a békéért, a társadalmi haladásért, a munkanélküliség ellen vívott harcban és elfogadták az 1983-1985-ös időszakra vonatkozó akcióprogramot.

a pénteken jóváhagyott szolidaritási nyilatkozat üdvözli a dolgozókat, a szakszervezeteket és a demokratikus erők közös fellépéseit érdekeik védelmében, szemben a transznacionális vállalatokkal és a reakciós kormányzatokkal. az okmány mélységes nyugtalanságának ad hangot a fegyverkezési hajszája fokozása miatt és elítéli az egyesült államokat valamint nato-beli szövetségeseit, amiért nyugat-európában újabb rakéták telepítésére készülődnek.

a főtanács külön határozatban szólítja fel a szakszervezeteket, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a júniusi prágai békevilággyűlésen. határozatot fogadott el a marx centenárium megünnepléséről; az el nem kötelezett országok következő csúcsertekezletének előkészítéséről; az amerikai agresszió megfékezéséről közép-amerikában; a megszálló izraeli csapatok

tu

kivonásáról; a palesztin nép nemzeti jogainak érvényesítéséről. az szvsz főtanácsa pénteken külön ülésen juttatta kifejezésre szolidaritását a ciprusi dolgozókkal.

szpirosz kiprianu, a ciprusi köztársaság elnöke az ülészak befejeztével nicosiában fogadta a szakszervezeti világszövetség vezetőit, köztük gáspár sándort, az szvsz elnökét, a szot főtitkárát.

szalay ml ai pi

20.25 150483 1581

sk0061 4 230 mtik1066

mitterrand - francia-szovjet

bern, 1983. április 15. /reuter/dpa/afp/ - francois mitterrand francia köztársasági elnök a svájci fővárosban tartott pénteki sajtóértekezletén derűlátóan nyilatkozott a francia-szovjet viszony kilátásairól.

„nagy jelentőséget tulajdonítok a régi keletű francia-szovjet barátságoknak, - jelentette ki mitterrand, aki szerint a szovjet diplomaták közelmúltban történt kiutasítása franciaországból nem célozta a kétoldalú kapcsolatok megromlását.

mitterrand egyébként pozitívnak és szívélyesnek minősítette a kétnapos svájci látogatása során folytatott tárgyalásait. párizs és bern között nincsenek komoly problémák - mondta.

kj ai pi

20.29 150483 0697

tu

sk0062 4 230 mtik1067

nyugatnémet munkanélküliség

bonn, 1983. április 16. /dpa, reuter/ - a nyugatnémet gazdaság megélénkülése ellenére nem várható, hogy a munkanélküliség üteme csökkenjen, a csökkenés pedig elsősorban az állástalan fiatalok munkábaállása révén következik be. a nyugatnémet munkanélküliek száma az idén és jövőre 2.3-2.4 millió fő között lesz - mondotta otto schlecht, a nyugatnémet gazdasági minisztérium államtitkára.

a szövetségi kormány ugyanakkor a munkanélküli segélyek megnyirbálásával kívánja a költségvetés egyensúlyát helyreállítani. wolfgang vogt parlamenti államtitkár a die zeit című lapnak nyilatkozva azt fejtegette, hogy a 9.6 százalékos munkanélküliség mellett már az egyedülállóakra kell nagyobb terheket róni.

a munkanélküliek jelenleg egy éven keresztül kapják 68 százalékat korábbi fizetésüknek, ezt kívánják most lecsökkenteni 63 százalékra az egyedülállók és gyermektelenek esetén. minden százalék csökkentés 250 millió márka megtakarítást jelenthet a kormánynak.

a szövetségi munkaügyi intézet elnöke szerint a fiatal állástalanok száma jobban csökken, mint az idősebbeké. a munkanélküliség csökkenése tartósan csak akkor következhet be, ha a gazdasági növekedés meghaladja a termelékenység növekedését. a 20 év körüli munkanélküliek 24 százalékát teszik ki az összes munkanélkülinek az nsk-ban, ugyanez az arány olaszországban 50, a szomszédos franciaországban 48 százalékos.

ol ma
20.42 150483 1441

tu

--

sk0063 4 230 mtik1068

pakisztán

uj-delhi, 1983. április 15. /taszsz/ - indiai sajtójelentések szerint pakisztánban nyugati hatalmak az atomfegyver kifejlesztésére irányuló tevékenységet folytatnak. iszlamabad nukleáris előkészületei ezért joggal nyugtalanítják indiát - hangsúlyozzák az említett források.

kahutában üzembe helyeztek egy urániumot dúsító gyárat. karacsi közelében pedig atomreaktor működik, ahol már eddig is 20 kilogramm tiszta plutóniumot nyertek. a plutonium, mint ismeretes, az atombomba egyik alapvető alkotórésze. az indian express című lap ennek kapcsán rámutat: iszlamabad közel került az atomfegyver létrehozásához.

indiában az is aggodalmat okoz, hogy párizs szerepet játszik a pakisztáni nukleáris program megvalósításában. a „framatom”, nevű francia cégrészt fog venni egy atomreaktor felépítésében csasma helységben, a pakisztáni fővárostól mintegy 250 kilométerre.

az indiai sajtó ezzel összefüggésben felhívja a figyelmet rá: cheysson francia külügyminiszter legutóbbi pakisztáni látogatása során olyan kijelentést tett, hogy franciaország együtt fog működni pakisztánnal nukleáris téren.

te ai pi

20.43 150483 1148

--

sk0064 4 230 mtik1069

török munkanélküliség

szófia, 1983. április 15. /mti/ - törökország első számu szociális problémája változatlanul a munkanélküliség. török hivatalos adatok szerint jelenleg mintegy 3,5 millió, azaz a munkaképes lakosság 20 százaléka munkanélküli. a török munkaerő évente csaknem 450 ezer fiatal munkaképesé válásával gyarapodik. közülük alig 30 százalék talál magának munkát, így évente csaknem 300 ezer fővel gyarapodik a munkát keresők száma.

a hivatalosan nyilvántartott 3,5 millió munkanélkülön kívül további másfél millióan végeznek ideiglenes vagy idegymunkát. a günes című török lap véleménye szerint törökországban tavaly több

tu

mint 6 millióan nem munkaképességüknek vagy szakképzettségüknek megfelelő munkát végeztek.

a török kormány az égető szociális probléma enyhítésére most az ipari, építőipari és mezőgazdasági beruházások bővítését tervezi. foglalkoznak a nem teljes munkaidőben történő foglalkoztatás bevezetésével a gazdaság több szektorában. a gúnes című lap arra figyelmeztet, hogy ha nem tesznek hatékony intézkedéseket, a jövő a jelennél is borúsabbnak ígérkezik. a jelenlegi születési arányszámot figyelembe véve az ezredfordulóra 13,5 milliót tesz majd ki a „felesleges”, emberek száma, azaz a munkanélküliség a munkaképes lakosság 32 százalékára kiterjed.

ék/ge ma

20.43 150483 1325

-.-

sk0065 4 230 mtik1070

hilton international - csökkenő bevétel

new york, 1983. április 16. /ap-dj/ -- az idén tovább folytatódik az amerikai hilton international co. szállodahálózat bevételeinek csökkenő tendenciája - közölte curt strand, a hálózat elnöke. az idei év első negyedében mintegy 23 százalékkal csökkent a szállodalánc bevétele a tavalyi évhez képest.

tavaly az adózás előtti profit 56 millió dollár volt, szemben az 1981-es 73 millióval. a hilton international co.-hoz tartozó szállodák szobáinak kihasználtsága mintegy 2 százalékkal maradt alatta a két évvel ezelőtti 70 százalékos átlagnak. a szállodalánc elnöke a dollár túlértékeltségének és a csökkenő keresletnek tulajdonítja a rossz üzletmenetet.

bár a hilton international co. elnöke szerint a szállodaiparban 1984 előtt nem várható fellelkesülés, tovább terjeszti hálózatát: 13 szállodája épül 11 országban. a hálózatnak jelenleg 44 országban 90 szállodája üzemel, ezek közül kilenc teljesen a hilton international co. tulajdonában van. a többi esetében a hálózat vezeti a szállodát, de a tulajdonjog másé.

lu

a hilton international co. 1964-ben vált ki a kaliforniai hilton hotels társaságból s azóta az egyesült államokban nem is használhatja a hilton nevet, kivéve egy hawaii szállodáját. a hálózathoz tartozó többi szállodát vista néven ismerik az egyesült államokban.

at ma

20.44 150483 1361

-.-

sk0066 4 230 mtik1071

rövid hírek

török gépeltérítés

athén, 1983. április 15. /afp/upi/ - péntek délután ismeretlen géprablók eltérítették a török légitársaság egyik belföldi járatának istanbul és izmir között közlekedő repülőgépét. a gép, amelynek fogytán volt az üzemanyaga, az athéni repülőtéren szállt le. fedélzetén 106 utas és hétfőnyi személyzet tartózkodott, ebből athénban a géprablók 30 utast - főleg nőket és gyermekeket - szabadon engedtek.

amerikai parancsnok

heidelberg, 1983. április 15. /ap/upi/ - glenn k. otis tábornok vette át pénteken az Európában állomásozó amerikai szárazföldi erők parancsnoki tisztét. frederick j. kroesen tábornokot váltja fel, aki nyugállományba vonul.

manila - amerika-ellenes

manila, 1983. április 15. /taszsz/ - „követeljük a fülöp-szigeteki amerikai katonai támaszpontok azonnali felszámolását!”, - ezzel a jelszóval tartottak nagyszabású tömeggyűlést pénteken manilában, az egyesült államok nagykövetségének épülete előtt. a megmozduláson több mint husz politikai párt, vallási, ifjúsági és nőszervezet képviselői vettek részt.

greco - görögországban

athén, 1983. április 15. /ap/ - el greco, a híres görög származású festő eddig ismeretlen ikonjára találtak rá szirosz égei-tengeri görög sziget egyik templomában. az ikon mária mennybemenetelét ábrázolja és valószínűleg 1565-ben vagy 1566-ban

lu

készült krétán - nem sokkal azelőtt, hogy domenikosz theotokopulosz itáliába utazott, ahol mint „a görög”, /azaz el greco/ szerzett magának hárnevet.

india - észak-dél

uj-delhi, 1983. április 15. /ina/ - india meghívta kilenc el nem kötelezett ország külügyminiszterét egy április 29-30-i uj-delhi tanácskozásra. ezen megvitátnák, miként lehetne rávenni a fejlett nyugati országokat egy építő jellegű észak-déli gazdasági együttműködésre. a találkozó fontosságát hangsúlyozza, hogy a fejlett nyugati országok május végén tartják csúcstalálkozójukat az egyesült államokbeli williamsburgben.

gázrobbanás

new york, 1983. április 15. /reuter/ - két robbanás rázta meg csütörtökön este new yorkban az u.n. plaza hotel felső emeleteit. feltételezhetően baleset történt: propángáz-palackok robbantak fel.

kj pi

20.53 150483 2214

..-

sk0067 4 230 mtik1072 /olasz kommunisták - nyilatkozat/

róma, 1983. április 15. /reuter/ - az olasz kommunista párt parlamenti képviselői pénteken nyilatkozatban szólították fel amintore fanfani kormányát, hogy a törvényhozás két házát részletesen tájékoztassa a sziciliában folyó katonai fejlesztési munkálatokról és adjon egyértelmű választ arra a kérdésre: kapcsolatban vannak-e ezek a munkálatok azokkal a tervekkel, hogy az amerikai gyorsan bevethető erők szicília érintésével érjék el a közel-kelet térségét.

a képviselők utalnak arra, hogy megkezdődött trapani repülőtérének kibővítése és szicília déli részén új katonai létesítmények építése folyik, majd hangsúlyozzák: a sziget katonai kiépítésével kapcsolatos tervek veszélyeztetik a térség békéjét és a földközi-tenger medencéjében fekvő országok jó kapcsolatait.

ml ai pi

20.59 150483 0800

tr

..-

sk0068 4 800 mtik1074

külpolitikai híreink tartalomjegyzéke
budapest, 1983. április 15. /mti/

sk0001-sk0030-ig

sk0001 heti várható
sk0002 usa - nicaragua
sk0003 várható események 2.
sk0004 nicaragua - costa rica
sk0005 koh l
sk0006 bush - rodriguez
sk0007 india
sk0008 „első vonal”,
sk0009 déli-kiállítás madridban
sk0010 kina-vietnam
sk0011 rövid hírek:
földalatti atomrobbantás
libia - francia fegyverek
el nem kötelezettek - palesztinok

sk0012 adelman
sk0013 argentin junta
sk0014 mladenov-toure
sk0015 közel-keleti fejlemények
sk0016 pravda - vezércikk
sk0017 cuellar - békefenntartó erők
sk0018 nguyen co thach - interju
sk0019 amerikai haditengerészet - gorskov
sk0020 marx károly konferencia - 1.
sk0021 polisario - aesz
sk0022 orvossztrájk franciaországban
sk0023 zsvkov - arafat
sk0024 marx károly konferencia - 2.
sk0025 marx károly konferencia - 2. /2.rész/
sk0026 marx károly konferencia - 3.
sk0027 dél-koreai küldöttség
sk0028 marx károly konferencia - 3. /2.rész/
sk0029 libanon, nasszer
sk0030 sziriai kp - nyilatkozat
hñ
21.11 150483 1161

fu

..-

sk0069 4 800 mtik1075

sk0031-sk0061-ig

sk0031 spanyolország - nato
 sk0032 martens
 sk0033 marx károly - konferencia - 4. /1.rész/
 sk0034 marx károly - konferencia - 4. /2.rész/
 sk0035 usa - közel-kelet
 sk0036 angola - namibia
 sk0037 japán-amerikai együttműködés
 sk0038 wilson - szolomencev
 sk0039 osztrák belpolitika /1.rész/
 sk0040 osztrák belpolitika /2.rész/
 sk0041 izraeli berepülés
 sk0042 nszk - spd
 sk0043 pérez de cuellar - unita ügy
 sk0044 marx károly - konferencia - 5.
 sk0045 olajfolt - zsákutcában a tárgyalások
 sk0046 reagan
 sk0047 arafat - sajtóértekezlet /1.rész/
 sk0048 afgán - pakisztáni
 sk0049 arafat - sajtóértekezlet /2.rész/
 sk0050 wajne smith - kuba-usa
 sk0051 pápa - csehszlovákiai látogatás
 sk0052 rövid hírek:

szófia: zsvkov - toure
 kuba - szovjetunió
 gromiko - indiai nagykövet
 pristina

sk0053 gromiko - bishop
 sk0054 dali - megnyitás /lásd mtik1012.sz./
 sk0055 usa - katonai segélyek
 sk0056 olasz belpolitika - craxi
 sk0057 kreisky - közel-kelet
 sk0058 usa - nszk
 sk0059 kampelman
 sk0060 szvsz - vége
 sk0061 mitterrand - francia- szovjet
 hn
 21.12 150483 1222

-.-

sk0070 4 800 mtik1076

sk0062-sk0070-ig

sk0062 nyugatnémet munkanélküliség
 sk0063 pakisztán
 sk0064 török munkanélküliség
 sk0065 hilton internationál
 sk0066 rövid hírek
 athén: török gépellátás
 heidelberg: amerikai parancsnok
 manila: manila - amerika-ellenes
 athén: greco - görögországban
 új-delhi: india - észak-dél
 new york: gázrobbanás
 sk0067 olasz kommunisták - nyilatkozat
 sk0068 tartalomjegyzék 1.
 sk0069 tartalomjegyzék 2.
 sk0070 tartalomjegyzék 3.
 hn

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében
 főszerkesztő: köves tiber
 szerkesztette: baracs dénes
 márkus gyula
 flesch istván
 éliás béla
 piriti sándor

- v é g e -

21.12 150483 0932

-.-

-u

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/K

Külföldi hírek

budapest, 1983. április 16.

kül

s z o m b a t

sk0001 4 230 mtik1003

fesztivál - 2000

bonn, 1983. április 16./mti/ - a világ legnagyobb ünnepségét, „szuper showját”, akarják megrendezni az nszk-ban 1999. december 31-ről 2000. január 1-re virradóan.

a „fesztivál-2000”, elnevezésű gigantikus vállalkozás kiötlője, az 52 éves nyugatnémet carlheinzhoffmann elképzelése szerint a hátralévő nem egészen 17 év /6100 nap/ talán éppen elegendő lesz az „új évezred”, méltó fogadtatásának előkészítéséhez.

ime néhány hoffmann megvalósíthatónak tűnő elgondolásaiból: több százezer vagy millió embert kell bevonnai az óriási szilveszteri népünnepélybe /egyedül hamburgban 45 ezret/, monstre dalfesztiválokat, kiállításokat és előadássorozatokat kell szervezni /többek között „az emberiség jövőjét megtestesítő”, űrhajósok részvételével/ stb.

eddiggi tervei felvázolásánál hoffmann azonban nem korlátozta fantáziája szabad szárnyalását. elképzelhetőnek tartja azt is, hogy a földet lézersugárral övezzék; hatalmas tükör-műholdak segítségével a nap sugarait bolygónk árnyékban lévő oldalára irányítsák, hogy a nagy pillanatban az egész föld fényárban usszon, s végül, hogy a világ minden államfője közös szertartáson jelenjen meg.

az érdeklődők, akik szívesen vennének részt az egyedülálló vállalkozásban, máris jelentkezhetnek egy hamburgi címen, ahonnan - 99 márka befizetése ellenében - klubtagsági igazolványt, az eseményt hirdető színes posztert, s egy nyakkendőt vagy egy sálát kapnak a büszke felirattal: „fesztivál-2000,,.

Nm

